

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Факультет обліку і фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ:

**В. о. завідувача кафедри,
д.е.н., професор**
_____ **С.М. Халатур**

« ____ » _____ 2021 р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

**Фінансова стратегія та напрями підвищення ефективності
сільськогосподарського підприємства**

**Виконала: здобувач
освітньо-професійної програми
«Фінанси, банківська справа та
страхування»
зі спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»
Пазюк Ю.В.**

Керівник: проф. Масюк Ю.В

Дніпро – 2021

Форма № Н – 9.01
(затверджена наказом
МОНмолодьспорту України
від 29 березня 2012 року № 384)

ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет обліку і фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Освітній ступінь магістр
Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. завідувача кафедри,

д.е.н., професор

_____ **С.М. Халатур**

«_____» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ

на дипломну роботу здобувачу

ПАЗІОН ЮЛІЇ ВОЛОДИМИРІВНІ

- 1. Тема дипломної роботи** “Фінансова стратегія та напрями підвищення ефективності сільськогосподарського підприємства”
- 2. Керівник роботи** Масюк Юлія Володимирівна, к.е.н., професор затверджені наказом ДДАЕУ від «08» жовтня 2021 р. №3181.
- 3. Строк подання здобувачем роботи** – 13 грудня 2021 р.
- 4. Вихідні дані до роботи:** інструктивні матеріали щодо фінансової стратегії та напрямів підвищення ефективності сільськогосподарського підприємства, річні фінансові звіти СТОВ «ДНІПРО-Н» за 2016-2020 роки.
- 5. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розкрити).** 1. Теоретичні аспекти фінансової стратегії та ефективності сільськогосподарського підприємства 2. Аналіз ефективності сільськогосподарського підприємства 3. Обґрунтування шляхів удосконалення фінансової стратегії та підвищення ефективності сільськогосподарського підприємства.
- 6. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов’язкових креслень).** 1. Роль та місце стратегії фінансової у стратегії загальній підприємства сільськогосподарського. 2. Класифікація ефективності для підприємства сільськогосподарського. 3. Основні показники дієвості діяльності фінансово-господарської підприємства сільськогосподарського. 4. Ключові етапи генерації стратегії фінансової підприємства. 5. Склад компонентів ключових стратегії фінансової підприємства сільськогосподарського. 6. Динаміка фондозабезпеченості СТОВ «ДНІПРО-Н» в розрахунку на 100 га с.-г. угідь. 7. Динаміка коефіцієнта активів мобільності СТОВ «ДНІПРО-Н» за 2016-2020 роки. 8. Динаміка коефіцієнтів фінансової стійкості та стабільності фінансової СТОВ «ДНІПРО-Н» за 2016-2020 роки. 9. Динаміка рентабельності продукції реалізованої за прибутком чистим СТОВ «ДНІПРО-Н» за 2016-

2020 роки. 10. Динаміка варіації власних частки коштів оборотних СТОВ «ДНІПРО-Н» в активах за 2016-2020 роки. 11. Ключові результати від реалізації стратегії фінансової на підприємстві сільськогосподарському. 12. Місце СТОВ «ДНІПРО-Н» на матриці стратегії фінансової.

7. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

8. Дата видачі завдання 10 травня 2021 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Сутність та особливості ефективності сільськогосподарського підприємства	Квітень 2021 р.	
2	Функції та методика фінансової стратегії сільськогосподарського підприємства	Травень 2021 р.	
3	Аналіз та оцінка фінансового стану СТОВ «ДНІПРО-Н»	Липень 2021 р.	
4	Економіко-математичне обґрунтування резервів збільшення фінансових результатів діяльності СТОВ «ДНІПРО-Н»	Вересень 2021 р.	
5	Висновки і пропозиції	Жовтень 2021 р.	
6	Оформлення дипломної роботи	Листопад 2021 р.	

Здобувач _____
(підпис)

Пазюк Ю.В.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис)

Масюк Ю.В.
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ	4
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1. Теоретичні основи фінансової стратегії сільськогосподарського підприємства	10
1.2. Сутність та особливості ефективності сільськогосподарського підприємства	16
1.3. Функції та методика фінансової стратегії сільськогосподарського підприємства	22
Висновки до розділу 1.	28
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	30
2.1. Організаційно-економічна характеристика СТОВ «ДНІПРО-Н»	30
2.2. Аналіз та оцінка фінансового стану СТОВ «ДНІПРО-Н»	37
2.3. Оцінка ефективності фінансової стратегії підприємства	45
Висновки до розділу 2.	49
Розділ 3. ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	52
3.1. Проблематика управління фінансовою стратегією та шляхи її вирішення	52
3.2. Економіко-математичне обґрунтування резервів збільшення фінансових результатів діяльності сільськогосподарського підприємства	57
3.3. Формування матриці фінансової стратегії розвитку як інструмент підвищення ефективності сільськогосподарського підприємства.	65
Висновки до розділу 3.	70
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75
ДОДАТКИ	82

РЕФЕРАТ

Тема: «Фінансова стратегія та напрями підвищення ефективності сільськогосподарського підприємства».

Магістерська робота: 82 ст., 13 рис., 15 табл., 3 додатки, 67 літературних джерел.

Об'єктом дослідження є процес дослідження особливостей стратегії фінансової та шляхів покращення дієвості підприємства сільськогосподарського.

Мета роботи дипломної формується на розробленні теоретичних, методичних та практичних основ та порад стосовно особливостей стратегії фінансової та шляхів покращення дієвості підприємства сільськогосподарського.

Предметом дослідження виступає масив теоретичних, практичних та методологічних основ особливостей формування стратегії фінансової та напрямів підвищення ефективності підприємства сільськогосподарського.

Моделювання економіко-математичне доводить те, що перебудова структури площ посівних дозволить одержати додатково 3997,86 тис. грн. В даному випадку, спеціалізацію оптимальну і поєднання галузей можна вважати прийнятними з зору точки економічної, адже вона характеризується вищими значеннями ефективності економічної. Виконаний аналіз доводить, що, що отримане оптимальне рішення повністю прийнятне з змістовної точки зору і може бути рекомендовано для планування виробничої діяльності в СТОВ «ДНІПРО-Н». Таким чином, мету дослідження досягнуто.

АНОТАЦІЯ

ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ, ПІДПРИЄМСТВО, ЕФЕКТИВНІСТЬ, ОПТИМІЗАЦІЯ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ПЛАНУВАННЯ, РИЗИК.

АННОТАЦИЯ

ФИНАНСОВАЯ СТРАТЕГИЯ, ПРЕДПРИЯТИЕ, ЭФФЕКТИВНОСТЬ, ОПТИМИЗАЦИЯ, ОБЕСПЕЧЕНИЕ, ПЛАНИРОВАНИЕ, РИСК.

SUMMARY

FINANCIAL STRATEGY, ENTERPRISE, EFFICIENCY, OPTIMIZATION, SECURITY, PLANNING, RISK.

ВСТУП

Актуальність теми. Будь-яка організація у конкурентному середовищі є відкритою організацією, що функціонує у зовнішньому середовищі; вона взаємодіє з споживачами, постачальниками, конкурентами, законодавчими та громадськими організаціями. Сільськогосподарське підприємство, як і кожен її елемент зовнішнього середовища, має свої інтереси, їй важливо діяти з максимальною ефективністю та бути соціально орієнтованою на діяльності результативність своєї. В даний час на перший план виходять економічні, ринкові критерії ефективної діяльності підприємства, що підвищуються вимоги до гнучкості.

Метою формування дієвого існування підприємства сільськогосподарського потрібно економічно грамотного управління її діяльністю, яке в багато в чому визначається вмінням її аналізувати. За допомогою аналізу вивчаються тенденції розвитку, обґрунтовуються бізнес – плани, приймаються управлінські рішення, виявляються резервні ресурси покращення дієвості виробництва, здійснюється оцінка діяльності результати підприємства, розробляється стратегія економічна розвитку. Удосконалення функціонування кожного без виключення підприємства ґрунтується на встановленні дій відносно зменшення виробництва затрат і прибутку збільшення, якості продукції підвищення, результативності рівня, розробка умов сприятливих праці і в кінцевому підсумку покращення показників техніко-економічних.

Актуальність зазначеної тематики роботи дипломної ґрунтується на тому, що організація та управління комерційною діяльністю підприємства сільськогосподарського виступає ключовою складовою системи взаємовідносин підприємства і споживача як взаємовідносин економічних суб'єктів.

Дослідженням проблематики стратегії фінансової і пропозицій щодо покращення дієвості підприємства сільськогосподарського займалися вчені

як зарубіжної так і вітчизняної науки економічної. Вагомий вклад у розвиток досліджуваної тематики здійснили наступні науковці: Гудзь О. І., Костирко Л. А., Масюк Ю. В., Месель-Веселяк В. Я., Наумова Л. Ю., Нікітченко С. О., Радова Л. Д., Хаванова М. С. та інші.

Враховуючи це, варто зазначити, що найбільш глобальні питання фінансової стратегія і шляхів збільшення дієвості підприємства сільськогосподарського в сучасних особливостях здійснення діяльності набувають значної актуальності та вимагають постійних пояснень наукових.

Мета і завдання дослідження. Мета роботи дипломної формується на розробленні теоретичних, методичних та практичних основ та порад стосовно особливостей стратегії фінансової та шляхів покращення дієвості підприємства сільськогосподарського. В цілях досягнення мети встановлено та вирішено завдання такі:

- визначити теоретичні основи стратегії фінансової підприємства сільськогосподарського;
- розглянути характеристику та відмінності дієвості підприємства сільськогосподарського;
- розглянути функції та методикку стратегії фінансової підприємства сільськогосподарського;
- проаналізувати характеристику організаційно-економічну СТОВ «ДНІПРО-Н»;
- провести аналіз та оцінити стану фінансового СТОВ «ДНІПРО-Н»;
- провести оцінювання дієвості стратегії фінансової підприємства;
- дослідити проблематику управління фінансовою стратегією та напрямки її розв'язання;
- здійснити економіко-математичне обґрунтування резервів накопичення результатів фінансових діяльності підприємства сільськогосподарського;
- проаналізувати формування матриці стратегії фінансової

розвитку як інструменту покращення дієвості підприємства сільськогосподарського.

Об'єктом дослідження є процес дослідження особливостей стратегії фінансової та шляхів покращення дієвості підприємства сільськогосподарського.

Предметом дослідження виступає масив теоретичних, практичних та методологічних основ особливостей формування стратегії фінансової та напрямів підвищення ефективності підприємства сільськогосподарського.

Методи дослідження. Теоретична складова роботи дипломної базується на працях наукових вітчизняних і зарубіжних економістів із дослідження проблематики забезпечення формування стратегії фінансової та шляхів покращення дієвості підприємства сільськогосподарського. При підготовці дипломної роботи застосовані наступні методи: методи загальнонаукові (синтез, аналіз, дедукція, індукція,) монографічний. Графічний метод і метод порівняння даних статистичних – при аналізі стану фінансово-економічного підприємства; економіко-математичний і статистичний методи дослідження; абстрактно-логічний – при генеруванні кінцевих висновків та рекомендацій роботи дипломної.

Наукова новизна результатів одержаних підтверджується розробкою теоретичних та методичних засад і підходів концептуальних стосовно відмінностей формування стратегії фінансової і шляхів покращення ефективності підприємства сільськогосподарського. В ході аналізу одержано результати наукові такі:

- вивчено основи теоретичні стратегії фінансової підприємства сільськогосподарського ;
- встановлено, що рівень ефективності внутрішньогосподарського керування на підприємстві сільськогосподарському посідає надзвичайно важливу роль в становленні розвитку дієвості економіки нашої країни, тому що завдання ефективного використання ресурсів вирішуються саме на рівні підприємства;

- доведено, що функції стратегії фінансової мають підпорядковуватися функціям розвитку стратегії загальної підприємства і повинні бути направлені на максимізацію вартості ринкової підприємства. Розробляючи стратегію фінансову вкрай важливим є врахування варіації процесів макроекономічних, розвитку тенденції цілей фінансових ринків, здатності до диверсифікації функціонування підприємства;

- встановлено, що оборотних фондів виробничих частка у 2020 році в порівнюючи з 2016 роком знизилась на 0,10. Частка в активах засобів основних представляється співвідношенням вартості залишкової засобів основних до суми активів загальної. За період дослідження засобів основних частка у активах зменшилась на 0,02. Дане зменшення є негативним для підприємства. Коефіцієнт рухливості активів пояснює величину капіталу оборотного на одиницю потоку грошового, позначає можливість потенційну перетворення активів у активи ліквідні. Бажаним є рівень коефіцієнта - 0,5. Позитивною є тенденція збільшення коефіцієнта. В СТОВ «ДНІПРО-Н» представлене значення у 2020 році сягало 1,09 це є позитивним значенням для підприємства;

- визначено, що коефіцієнт ліквідності поточної у 2020 році 1,27 говорить про достатність коштів обігових для розрахунку з борговими зобов'язаннями протягом року. Проте в динаміці в 2020 році порівнюючи з 2016 роком представлений коефіцієнт знизився на 1,12. Даний показник описує співвідношення активів оборотних і боргів поточних підприємства. Ліквідності швидкої коефіцієнт у 2020 році, порівнюючи з 2016 роком знизився на 0,14 і складає 0,11;

- моделювання економіко-математичне доводить те, що перебудова структури площ посівних дозволить одержати додатково 3997,86 тис. грн. В даному випадку, спеціалізацію оптимальну і поєднання галузей можна вважати прийнятними з зору точки економічної, адже вона характеризується вищими значеннями ефективності економічної. Виконаний аналіз доводить, що, що отримане оптимальне рішення повністю прийнятне з змістовної точки

зору і може бути рекомендовано для планування виробничої діяльності в СТОВ «ДНІПРО-Н». Таким чином, мету дослідження досягнуто;

- доведено, що покращення стратегії фінансової має здійснюватися, насамперед, за рахунок зміни пріоритетів, цілей та напрямків розвитку стратегічного ресурсів фінансових підприємства, адже в межах єдиної стратегії фінансової підприємства генеровані можуть бути два її види – генеральна стратегія фінансова і оперативна стратегія фінансова, адже їх цілі і завдання відрізняються певною мірою між собою.

Значення практичне результатів одержаних ґрунтується на тому, що виокремленні дії і рекомендації методичні нададуть можливість покращити ефективність СТОВ «ДНІПРО-Н». Прикладна важливість рекомендацій виявлених підтверджується запровадженням, яке застосоване в діяльності практичній СТОВ «ДНІПРО-Н».

Публікації. В результаті виконаного дослідження в виданні економічному фаховому з наук економічних опубліковано 1 працю наукову, обсягом загальним 0,56 аркуша друкованого.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Теоретичні основи фінансової стратегії сільськогосподарського підприємства.

Стратегічне планування являє собою набір рішень та дій, вжитих керівництвом підприємства, які ведуть до розробки індивідуальної стратегії, призначеної для того, щоб допомогти підприємству досягти своєї мети. Планування стратегічне виступає інструментарієм, що допомагає у прийнятті управлінських рішень. Його завдання забезпечити перетворення та зміни на підприємстві достатньою мірою для її подальшого розвитку. Встановлення стратегії не повинне трактуватися як створення дій плану, а ухвалення рішення відносно того які заходи варто проводити з певним діяльністю видом або ж продукцією, за якими особливостями та яким шляхом здійснювати розвиток підприємству.

В сучасних умовах керування стратегічне є найважливішим фактором успішного виживання в ринкових, що умовах посилюються, можна безперервно спостерігати у вчинках підприємств стратегії відсутність, що і призводить їх часто до поразки конкурентної боротьби. Стратегічне управління у кожний момент фіксує, що підприємству необхідно виконати зараз, щоб досягти поставлених цілей у перспективних періодах враховуючи факт того, що оточення буде еволюціонувати, і умови життя підприємства змінюватимуться теж.

На думку Масюк Ю.В. та Пазюк В.Ю.: «створення та ефективне використання фінансової стратегії сільськогосподарського підприємства в сучасних умовах багато в чому залежить від вибору її раціональної форми і змісту, що відповідають ключовій меті довгострокового функціонування відповідної структурної одиниці. Форми фінансової стратегії розглядаються як диференційовані складові частини довгострокової фінансової діяльності.

Їх виділення з цілісної системи фінансового забезпечення обумовлено потребою врахування особливостей окремих ділянок і об'єктів господарського обороту. Значною мірою це дає можливість оптимізувати кругообіг фінансових ресурсів з урахуванням специфіки різного рівня стадій і пріоритетних об'єктів відтворювального процесу. Таким чином, підвищується реальність загальної фінансової стратегії функціонування господарюючого суб'єкта, створюються передумови для досягнення її головної мети за рахунок уточнення намічених завдань, а також визначення та використання інструментів та методів їх виконання. Активний пошук результативних економічних інструментів і прогресивних методів їх застосування дозволяє підвищити ефективність фінансового механізму, націленого на успішне виконання стратегічних завдань сільськогосподарського підприємства» [36, с. 49].

Здійснимо деталізацію пояснення терміну стратегія фінансова у наукових працях вчених-економістів.

За твердженням Могилевської О.Ю.: «стратегія це процес визначення довгострокових цілей, тоді як інструментами реалізації стратегії є вибір перспективних напрямів розвитку, адаптація цілей підприємства, враховуючи позиції у навколишньому середовищі» [39, с. 91].

В свою чергу Мескон М., Альберт М. та Ф. Хедоурі трактують стратегію як: «детальний комплексний план, призначений для того, щоб забезпечити здійснення місії організації і досягнення її цілей» [38, с. 183].

Ковальова А.М.: «трактує сутність поняття стратегія як шлях досягнення цілей» [59, с. 213].

Варто відмітити позицію Гольнштейна Г. він: «визначив стратегію як систему дій і управлінських підходів, які використовуються для досягнення організаційних завдань і цілей організації» [15, с. 118].

Такі науковці як Томпсон А.А. та Стрінкленд трактують стратегію саме як: «план управління, що здійснює укріплення позицій підприємства серед конкурентів та виконання поставлених цілей» [58, с. 785]. Також вчені

запропонували піраміду стратегій, в котрій здійснили класифікацію за різноманітними рівнями, дана піраміда представлена додатку А.

Аналізуючи додаток А зазначимо на тому, що стратегія розглядається як інструмент реалізації поставлених цілей довгострокових, котрі визначені із врахуванням факторів впливу зовнішнього і середовища внутрішнього.

Хринюк О.С. та Крижня В.О. зазначають, що: «концепція стратегічного управління була розроблена в США компанією McKinsey, яка надає консультаційні послуги, в подальшому прийнята як головна у 70-х роках 20 століття у таких корпораціях як GeneralElectric, IBM, Coca&Cola та інших. Саме після впровадження цієї фінансової стратегії дані підприємства покращили результати фінансово-господарської діяльності. Головна новація полягала у виокремленні управлінських нововведень» [63, с. 584].

Гриньов А.В. та Ястремська О.М.: «виділяють дві складові фінансової стратегії корпорації перша спрямована на ефективне формування ресурсів, необхідних компанії, друга спрямована на їх використання» [17, с. 108].

Наумова Л.Ю. акцентує увагу на тому, що: «фінансова стратегія включає стратегію використання прибутку; інвестиційну стратегію; стратегію фінансування та стратегію фінансових правовідносин» [20, с. 135].

Ансофф. І. запропонував стратегію розвитку, згідно з даною стратегією: «модель зростання фірми складалася з п'яти етапів: стадії планування, початкової стадії, стадії проникнення, прискореного зростання й перехідної стадії» [4, с. 298].

У сучасних рамках існування відносин ринкових, незалежності підприємств, та повної відповідальності за діяльності своєї результати, необхідним є безперервне дослідження стану фінансового підприємства, перевага у можливостях фінансових і перспективних можливостей (інвестицій залучення, одержання кредиту банківського), оцінювання стану фінансового інших господарювання суб'єктів. Розв'язання даних питань задовольнить підприємства стратегію фінансову.

Стратегія фінансова виступає центральним планом заходів відносно

задоволення грошима підприємства. Вона охоплює як питання теорії, так та питання практики, генерування фінансів, планування їх і накопичення. Стратегія фінансова підприємства має на меті розв'язання питань становлення стійкості фінансової підприємства за складних умов ринкових. Стратегія фінансова підприємства генерує в собі ключові аспекти функціонування підприємства, також враховує заходи по оптимізації основних і коштів оборотних, оподаткування і політику цінову, розрахунки безготівкові, прибутку розподіл, також політику в сфері паперів цінних і інші питань фінансових. Базою розробки стратегії фінансової підприємства виступають принципи управлінської новітньої системної моделі керування стратегічного.

Макаренко П.М., Аранчій В.І., Зоря О.П., Лашко Ю.П. акцентують увагу на тому, що: «формування фінансової стратегії передбачає послідовність певних етапів. По-перше, воно неможливе без збору інформації про ринкове середовище функціонування підприємства конкурентів, постачальників, клієнтів, посередників, державні органи та служби, банківські установи та її детального аналізу. На цьому етапі фінансові менеджери повинні застосовувати відповідний фінансовий інструментарій: мікроекономічне фінансове планування, прогнозування, стратегічний і фінансовий аналіз зокрема, SWOT-аналіз, що охоплює аналіз слабких і сильних сторін підприємства, ризиків і додаткових можливостей, статистичні методи та економіко-математичне моделювання. Після виконання аналітичної роботи, здійснення відповідних розрахунків, обговорення альтернативних варіантів розвитку подій приймається управлінське рішення щодо вибору фінансової стратегії, яку надалі деталізують за напрямками фінансової політики і реалізують згідно з планом. Якщо у процесі формування і реалізації фінансової стратегії виявлено певні відхилення фактичних значень показників від планових і від визначених умов діяльності підприємства, то відбувається коригування стратегії на тому етапі, на якому виявлено це відхилення» [35, с. 297].

Бланк І.А. в свою чергу зазначає, що: «фінансова стратегія - це фінансовий курс, розрахований на довгострокову перспективу, передбачаючи рішення крупно масштабних задач розвитку підприємства і сприяючи реалізації основній стратегічній цілі - максимізація добробуту власника. При цьому особливу увагу необхідно приділяти моніторингу темпів розвитку власного капіталу, оптимізації його структури з позиції допустимого рівня ризику» [8, с. 48].

Враховуючи специфічні особливості підприємства сільськогосподарського Масюк Ю.В. та Пазюк В.Ю. висловили власну думку стосовно того, що: «фінансова стратегія - одна з частин загальної стратегії економіки сільськогосподарського підприємства, покликана носити по відношенню до неї підлеглий характер і узгоджуватися з її цілями і завданнями. Це свідчить про те, що основною метою загальної стратегії є: забезпечення високих темпів розвитку економіки і підвищення ефективності сільськогосподарського підприємства» [36, с. 50].

На рисунку 1.1. пропонуємо розглянути значення та місце стратегії фінансової у стратегії загальній підприємства сільськогосподарського.

Рис. 1.1. Роль та місце стратегії фінансової у стратегії загальній підприємства сільськогосподарського.

Доцільно погодитися з думкою Поддерьогіна А.М. стосовно того, що: «всебічно враховуючи фінансові можливості підприємств, об'єктивно оцінюючи характер внутрішніх та зовнішніх чинників, фінансова стратегія забезпечує відповідність фінансово-економічних можливостей підприємства умовам, які склалися на ринку товарів та фінансовому ринку. Фінансова стратегія передбачає визначення довготермінових цілей фінансової діяльності та вибір найефективніших способів їх досягнення. Цілі фінансової стратегії мають підпорядковуватися загальній стратегії економічного розвитку та спрямовуватися на максимізацію прибутку і ринкової вартості підприємства. При розробленні фінансової стратегії необхідно враховувати динаміку макроекономічних процесів, тенденції розвитку вітчизняних фінансових ринків, можливості диверсифікації діяльності підприємства тощо» [48, с. 315].

Олійник О.О. довів, що: «фінансова стратегія це генеральний план дій щодо забезпечення підприємства грошима. Вона охоплює як питання теорії, так та питання практики, формування фінансів, їх планування та забезпечення. Фінансова стратегія підприємства займається вирішенням задачі забезпечення фінансової стійкості підприємства у ринкових умовах. Фінансова стратегія підприємства охоплює усі сторони діяльності підприємства, у тому числі оптимізацію основних та оборотних коштів, податкову та цінову політику, безготівкові розрахунки, розподіл прибутку так само політику в галузі цінних паперів та інші фінансові питання. В основі розробки фінансової стратегії підприємства лежать принципи нової управлінської моделі-системи стратегічного управління» [45, с. 28].

Підґрунтям розрахунків фінансових будь-яких, аналізу фінансового, стратегічного фінансового і планування поточного виступає інформація відносно звітності фінансової, центром котрої у свою чергу, виступає інформація відносно обліку фінансового, в наших реаліях господарювання відома як облік бухгалтерський. Ключовим завданням обліку виступає результатів фінансових вивчення функціонування підприємства за

визначений проміжок часу на визначену дату. Оскільки законодавчо встановлено складання та подання звітності квартальної фактом наростаючим починаючи з року початку, що дана інформація в більшій мірі характерна цілям контролю, а не керування підприємства функціонуванням, найбільше очікувань в сучасних умовах приділяється специфічному обліку управлінському, котрий оперативно змушений обслуговувати мету керування економічного функціонування підприємства. Проблематика в обранні стратегії фінансової підприємства функціонування набуває актуальності в зв'язку з потребою ухвалення рішень в умовах ринкових.

1.2 Сутність та особливості ефективності сільськогосподарського підприємства.

На даний момент немає універсального підходу до сутності ефективності, як і унікальної показників системи, що її характеризують. Однак на сьогоднішній день це поняття стало основоположним в економічній науці, є предметом наукових дискусій у різних сферах, йому присвячено безліч праць закордонних і вітчизняних науковців. На думку багатьох дослідників, ефективність особливою категорією економічною, яка має самостійну якісну та кількісну характеристики. Необхідно спочатку дати визначення такому поняттю, як ефект, яке повністю поєднане з ефективністю. Однак ці два терміни дуже важливо розмежовувати. Отже, ефект виступає результативністю вчинку будь якого, результат, отриманий від реалізації процесу або виконання операції, який виступити може у вигляді позитивного і негативного. Він є абсолютним показником.

Рівень дієвості керування внутрішньогосподарського на підприємстві сільськогосподарському відіграє приймає значну участь у задоволенні дієвості розвитку економіки нашої країни, тому що завдання ефективного використання ресурсів вирішуються саме на рівні підприємства. А ефективна система внутрішньогосподарського управління, що ґрунтується на економіці

підприємства та економічних операціях, що допомагає вирішувати ці завдання.

Пудичева Г.О. звертає увагу на те, що: «сучасні ринкові умови економіки ставлять перед суб'єктами господарювання проблему постійного вдосконалення. Підприємства вимушені постійно підвищувати результати своєї роботи, проводити постійний їх моніторинг та аналіз, зіставляти з плановими завданнями, із засобами досягнення цих завдань, розглядати в динаміці, порівнювати з конкурентами, оцінюючи ефективність прийняття тих чи інших рішень. Однак зазвичай аналіз ефективності зводиться лише до розрахунку фінансових показників, які відображають економічний аспект діяльності підприємств, ігноруючи інші види впливу, який вони можуть чинити на країну та суспільство загалом» [49, с. 20].

Існують різноманітні погляди стосовно твердження сутності поняття дієвості. Дослідимо деякі з них.

Осипов В.І. порівнює поняття ефективність та результативність: «називає їх відносними величинами, які є співвідношенням результату й витрат, що забезпечують цей результат. Відповідно до видів результату розрізняються два види результативності ефективності виробництва, а саме продуктивність та прибутковість рентабельність виробничої діяльності підприємства. Показники економічної ефективності можуть бути поділені залежно від видів витрат на ресурсні розраховуються по відношенню до капітальних витрат та витратні розраховуються відносно поточних витрат. Проте, як зазначає автор, не можна ігнорувати соціально-економічні показники ефективності, пов'язані з відтворенням робочої сили та працівників підприємства, а також соціальні» [46, с. 131].

Завадяк Р.І. Орбан М.М., Довганич Д.І., Фіалковський А.Р., наголошують на тому, що: «розглядати ефективність необхідно як поліваріантну категорію. Її зміст розглядається з позицій конкурентоспроможності. Крім того, ефективність як практичний інструмент є оціночним механізмом діяльності підприємства; фактором подальшого

розвитку економічної системи; джерелом посилення потенціалу функціонування бізнесу в конкурентному середовищі» [22, с. 77].

Існують різноманітні класифікації ефективності підприємства. Худавердієва В.А. розглядає класифікацію дієвості підприємства сільськогосподарського, як: «технологічну, економічну та соціальну ефективність. Перша пов'язана з результатом взаємодії факторів виробництва третя відбиває поліпшення соціальних умов існування життя людей похідна від економічної, не завжди може бути виміряна кількісно» [65, с. 25].

На рисунку 1.2. наведена класифікація дієвості для підприємства сільськогосподарського.

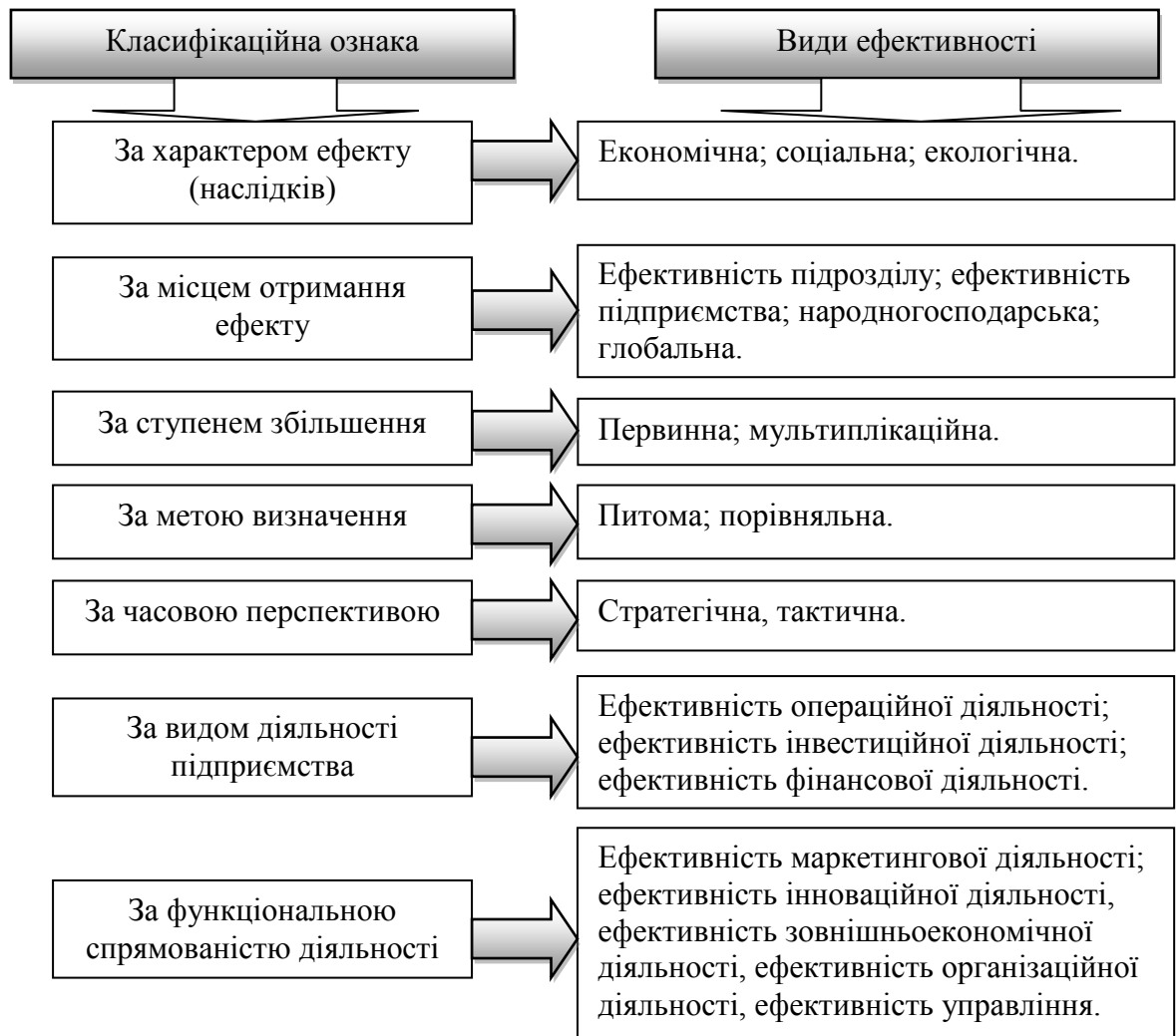

Рис. 1.2. Класифікація дієвості для підприємства сільськогосподарського.

Розглянувши рисунок 1.2. звернемо увагу, що в сучасних умовах функціонування літературі економічній не має сталого підходу до виділення видів дієвості функціонування підприємства та їх єдиної класифікації. Все це значно ускладнює процес систематизації показників ефективності, послідовність їх оцінки, вибір оптимального критерію ефективності. Запропонована на рисунку 1.2. генерація видів дієвості функціонування підприємства сільськогосподарського допоможе розібратися в особливостях розкриття поняття «ефективність», наочно продемонструє всю складність і комплексність даного терміну.

Ефективність роботи підприємства дуже складне комплексне поняття. Для ефективного функціонування необхідний баланс інтересів всіх учасників діяльності: власників, менеджерів та рядових співробітників. Очевидно, всі вони зацікавлені в ефективному функціонуванні підприємства, хоч і вкладають у поняття дієвість зовсім різний зміст. Так, власники, як правило, зацікавлені у збільшенні результатів фінансових діяльності, підвищенні підприємства вартості загалом, вартості його акцій у довгостроковій перспективі; менеджери прагнуть покращити показники діяльності у перспективі короткостроковій, при цьому часто переслідуючи свої власні інтереси; рядові працівники ж зацікавлені в стабільно хороших умовах праці. Все це говорить про те, що необхідний багатосторонній підхід до поняття дієвості, що враховує особливості поведінки всіх без винятку учасників відносин економічних.

О.М. Савицька та В.О. Салабай зазначають, що: «для більш простого та ґрунтовного аналізу ефективності діяльності підприємства використовують систему збалансованих показників, що включає в себе різного роду фінансові та нефінансові показники, які використовують комплексний підхід. Рентабельність в даному випадку відходить на другий план. Система показників, що використовує даний метод об'єднує в собі більшість існуючих показників в певні групи, що і надає змогу більш детально проаналізувати економічну ефективність діяльності підприємства. Проте

через складність у застосуванні та обмеженість, дана система поступається традиційним методам оцінки ефективності діяльності підприємства. Розглянемо детальніше традиційний підхід, що базується на рентабельності. Виділяють дві групи показників, що використовуються для аналізу діяльності підприємства. Показниками першого рівня для оцінки ефективності діяльності підприємства є: рентабельність активів; рентабельність власного капіталу; рентабельність продукції; рентабельність операційної діяльності; рентабельність продажів; рентабельність інвестицій. Показники другого рівня надають змогу більш детально провести аналіз ефективності діяльності підприємства, оскільки використовують окремі види ресурсів і концентруються на них. Краще проводити аналіз показників ефективності діяльності підприємства в динаміці, оскільки абсолютне значення не можна порівнювати з альтернативними значеннями, наприклад, рентабельність основних засобів з депозитом в банку, бо отриманий прибуток є не результатом одного виду активів, а всіх їх у сукупності» [52].

В свою чергу Гречко А. В., та Гречухін А. С. зазначають, що: «Оцінка ефективності діяльності підприємства посідає важливу роль у системі діяльності та управлінням підприємством, тому отримані результати оцінювання показників ефективності можуть бути використані для подальшого розвитку підприємства, формування як стратегічних, так і тактичних цілей» [16].

Варто зазначити, що дієвість економічна роботи підприємства сільськогосподарського - комплексне поняття, яке визначається, виходячи з дієвості процесів складових, і показує, як дієво підприємство застосовує ресурси свої, щоб виготовити прийнятні товари та послуги, порівняно з встановленою нормою, метою або стандартом.

Ефективність функціонування господарсько-фінансової на підприємстві сільськогосподарському виступає показником узагальненим дієвості застосування ресурсів трудових, матеріальних виробничих ресурсів та інших. На рисунку 1.3. розглянемо детально показники ключові дієвості

функціонування фінансово-господарської підприємства сільськогосподарського.

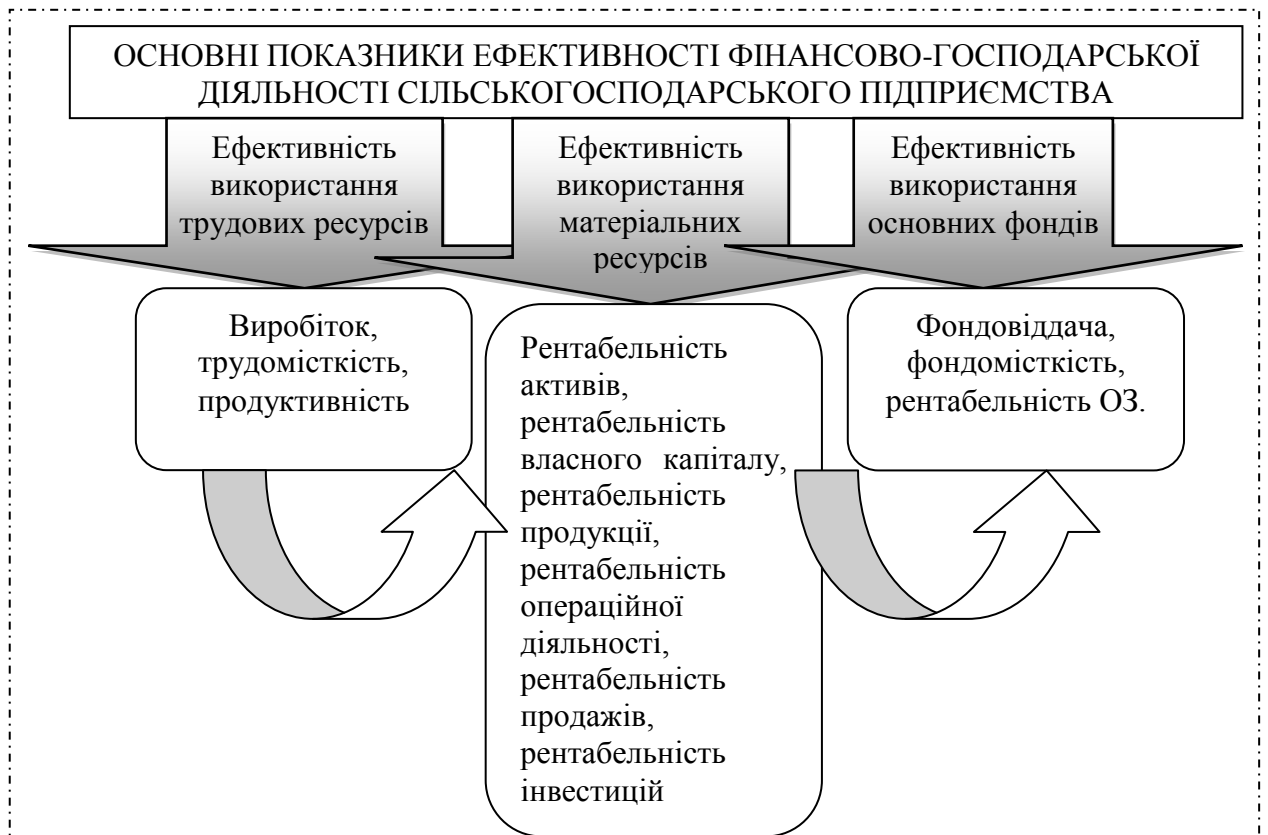

Рис. 1.3. Основні складові дієвості діяльності фінансово-господарської підприємства сільськогосподарського.

Виходячи з вищесказаного, можна виділити ряд особливостей дієвості економічної як категорії економічної:

- економічна дієвість функціонування підприємства характеризується рядом фінансових показників (прибутком, рентабельністю), при аналізі яких потрібно орієнтуватися на довгострокову перспективу підприємства розвитку;

- в реаліях господарювання сьогодення, оцінюючи дієвість економічну підприємства функціонування, важливо виокремити, що вона повинна бути як мінімум не нижче ефективності діяльності інших учасників ринку;

- враховуючи високий рівень конкуренції, в умовах якої підприємства змушені вести свою діяльність, просто необхідно впровадження системи оцінювання дієвості економічної і здійснення різного роду заходів щодо її

покращення. Проаналізувавши існуючі підходи до поняття та визнання дієвості економічної, можна сказати, що зміст її вкрай різноманітний.

Економічна ефективність може виражатися, як:

- Відношення між витратами ресурсів та створеними в результаті їх використання обсягом продукції;
- вироблення послуг та товарів відповідної вартості при незначних ресурсів затратах;
- виконання обсягу великого виготовлення продукції із використанням ресурсів кількості фіксованої;
- стан системи, при якій неможливо зробити зміну з метою повнішого задоволення потреб одного елемента, не обмежуючи при цьому потреби іншого її елемента;
- рівень затрат на отримання цілей встановлених.

Варто погодитись з твердженням Забарського В.К. та Шкуренко Л.В. стосовно того, що: «поняття ефективності підприємства є одним із ключових в аналізі ефективності діяльності сільськогосподарського підприємства і вимагає найбільш пильного вивчення. Більше того, економічна ефективність є однією з найважливіших категорій в економічній теорії, тому що економіка це, в першу чергу, наука про ефективне використання наявних ресурсів. Однак, незважаючи на це, як і раніше, немає єдиної думки про сутність і міру економічної ефективності сільськогосподарського підприємства» [23, с. 12].

1.3. Функції та методика фінансової стратегії сільськогосподарського підприємства.

Важливість на перспективу керування діяльністю фінансовою на основі наукових тверджень, адаптація до загальноприйнятих перспектив розвитку підприємства і мінливим факторам зовнішнього середовища безперервно зростає серед більшості підприємств. Фінансова стратегія стає ефективним інструментом подальшого керування функціонуванням фінансовим

підприємства, пов'язаним з реалізацією планів його суцільного розвитку в період встановлених змін різноманітних показників, структури регулювання державного процесів ринкових та кон'юнктури ринку фінансового.

Стратегія фінансова має на меті процес генерування і застосування ресурсів фінансових з метою виконання основоположної підприємства сільськогосподарської стратегії. Вона дозволяє економічним підрозділам підприємства створювати та змінювати фінансові ресурси та визначати їх оптимальне використання для досягнення поставлених завдань існування та покращення підприємства сільськогосподарського.

Як зазначають Колосінська М. І., та Семенко О. О. і ми погоджуємось із їх твердженням: «однією із ключових проблем підприємств, які функціонують на сучасних ринках є проблема виживання, адаптації до мінливих умов зовнішнього середовища фінансова криза, коригування податкового законодавства, нестабільна політична ситуація у країні, зміна тарифів щодо експортно-імпортних операцій, різке коливання курсу валют та ін., а також проблема забезпечення безперервного розвитку. Ефективне розв'язання цих проблем можливе за допомогою створення і реалізації конкурентних переваг підприємства, а це в свою чергу здійснюється на основі обґрунтованої фінансової стратегії підприємства. Саме тому для забезпечення безперервного розвитку підприємства необхідною умовою є розробка обґрунтованої фінансової стратегії, яка б враховувала вплив зовнішніх та внутрішніх факторів та була б здатною попередити кризові явища на підприємстві. Необхідність у розробці фінансової стратегії підприємства зумовлена і тим, що фінансові ресурси є джерелом формування усіх інших видів ресурсів (інвестиційних, матеріальних, трудових, тощо), що може обмежувати масштаби діяльності підприємства» [27].

Баринів В. А., Харченко В.Л. звертають увагу на тому, що: «фінансова стратегія підприємства розробляється у формі програми фінансування розвитку та конкретизуються у фінансовому плані підприємства з урахуванням необхідних змін у структурі капіталу та фондів для досягнення

розроблених стратегій зростання та підвищення конкурентних переваг підприємства» [6, с. 15].

Узагальненням підходів стосовно ключових етапів створення стратегії фінансової підприємства займалася велика кількість науковців. Вважаємо за необхідне розглянути найбільш актуальні, на нашу думку, підходи.

Танклевська Н. [57, с. 285-286] запропонувала виокремити такі ключові етапи формування стратегії фінансової підприємства, котрі зазначені на рисунку 1.4.

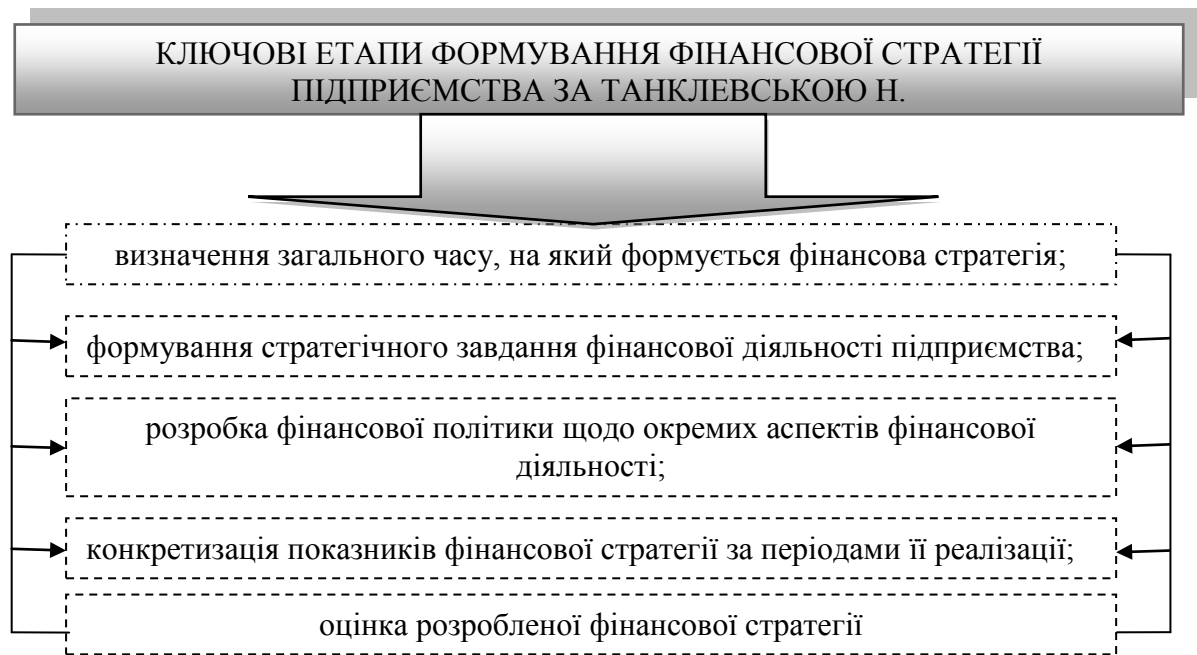

Рис. 1.4. Ключові етапи формування стратегії фінансової підприємства за Танклевською Н.

І. Бланк стверджує, що: «процес формування фінансової стратегії підприємства здійснюється у наступній послідовності 1. Визначається загальний період формування фінансової стратегії. 2. Досліджуються фактори зовнішньої фінансового середовища. 3. Оцінюються сильні та слабкі сторони фінансової діяльності підприємства. 4. Проводиться комплексна оцінка стратегічної фінансової позиції підприємства. 5. Формуються стратегічні цілі фінансової діяльності. 6. Розробляються цільові стратегічні нормативи фінансової діяльності. 7. Приймаються основні стратегічні

фінансові рішення. 8. Оцінюється розроблена фінансова стратегія. 9. Забезпечується реалізація фінансової стратегії» [8, с. 215].

На противагу вищенаведеному Гудзь О. І. пропонує: «усі етапи формування фінансової стратегії згрупувати у три блоки, такі як розроблення фінансової стратегії; реалізація фінансової стратегії; коригування фінансової стратегії. Усі ці три блоки за своєю важливістю не можна вважати рівноцінними, оскільки обґрунтоване розроблення фінансової стратегії може значно спростувати процедуру її реалізації на підприємстві, а також не вимагатиме постійного коригування. Своєю чергою, ефективна реалізація фінансової стратегії є основою для пошуку шляхів удосконалення фінансової діяльності підприємства загалом. Фінансові рішення щодо коригування фінансової стратегії можуть забезпечувати підприємству стійкий розвиток у довготерміновому періоді» [19, с. 108].

Підводячи підсумки зазначеного вище варто наголосити на взаємодія між взаємодією підходами до побудови стратегії фінансової підприємства існує ряд невідповідностей, які вимагають подальших удосконалень.

Стратегії фінансової функції мають бути згруповані з функціям стратегії загальної підприємства розвитку і повинні направлятись на максимальне збільшення вартості ринкової підприємства. Розробляючи стратегію фінансову потрібно враховувати змін процесів в економіці, розвитку тенденції ринків цілей фінансових, здатностей до згрупування підприємства діяльності.

Ключовим завданням оцінювання стратегії фінансової виступає одержання об'єму самоокупності повної та підприємства незалежності. за Коляденко С.В.: «ключовими принципами створення стратегії фінансової є

- 1) поточне і перспективне фінансове планування, що визначає на перспективу всі надходження грошових коштів підприємства та основні напрями їх витрат;

- 2) централізацію фінансових ресурсів, що забезпечує їх маневреність, концентрацію на основних напрямках виробничої діяльності;

- 3) формування фінансових резервів, що забезпечують стійку роботу підприємства в умовах можливих різниць коливань ринкової кон'юнктури;
- 4) безумовне виконання фінансових зобов'язань перед партнерами;
- 5) розробку обліково-фінансової та амортизаційної політики підприємства;
- 6) організацію та ведення фінансового обліку підприємства та сегментів діяльності на основі чинних стандартів;
- 7) складання фінансової звітності по підприємству та сегментам діяльності відповідно до чинних норм і правил з дотримання вимог стандартів;
- 8) фінансовий аналіз господарської діяльності підприємства та його сегментів;
- 9) фінансовий контроль діяльності підприємства та всіх його сегментів» [28, с. 18].

Стратегія фінансова виступає планом дій, взаємопов'язаного із ризиком і невизначеністю, метою якого є ефективний розвиток підприємства в рамках сформованої місії, довгострокових фінансових цілей, розробленої корпоративної та ділових стратегій підприємства, що представляє собою фінансування шляхом формування, розподілу і застосування, координації, ресурсів фінансових підприємства.

Ми погоджуємось із твердженням Волощук Л.О. і Науменко К.І. стосовно того, що: «сутність фінансової стратегії полягає у визначенні пріоритетних цілей і системи заходів по їх досягненню в області формування фінансових ресурсів, оптимізації структури капіталу та ефективності використання активів, що відповідають загальній концепції розвитку підприємства і забезпечують її реалізацію. Вона виробляється на основі аналізу фінансового стану, аналізу результатів господарської діяльності, ефективності та якості управління підприємством, прогнозів стану і аналізу динаміки ринків продукції, що випускається, оцінки потенційних ризиків кредитних, інвестиційних, і валютних і т.д., а також аналізу сильних і

слабких сторін підприємства, його конкурентних позицій» [13, с. 24].

Лісовська І.А. трактує стратегію фінансову підприємства як: «інтегровану структурну композицію п'яти взаємопов'язаних і взаємозалежних модулів фінансових стратегій 2-го рівня, 1) стратегії формування фінансових ресурсів; 2) інвестиційної стратегії; 3) стратегії забезпечення фінансової безпеки; 4) стратегії підвищення якості управління фінансовою діяльністю; 5) податкової стратегії» [32].

На рисунку 1.5. розглянемо детально склад ключових елементів стратегії фінансової підприємства сільськогосподарського. Точна характеристика компонентів ключових стратегії фінансової підприємства сільськогосподарського наведена в Додатку Б.

Рис. 1.5. Склад ключових компонентів стратегії фінансової підприємства сільськогосподарського.

Генерування стратегії фінансової забезпечує здатність моделювати фінансову ситуацію; виявляти необхідність змін, а також передбачати вектор та характер майбутніх змін; застосовувати в ході змін надійні інструменти та методи, реалізовувати стратегію фінансову, отримавши результат бажаний.

Висновки до розділу 1.

1. В даний час керування стратегічне є найважливішим фактором успішного виживання в ринкових, що посилюються рамках, проте безперервно спостереження у вчинках підприємств відсутність стратегії, що і призводить їх часто до поразки конкурентної боротьби. Стратегічне управління у кожний момент фіксує, що підприємству необхідно зараз зробити, щоб отримати цілі поставлені в перспективі, враховуючи те, що оточення буде еволюціонувати, і умови життя підприємства змінюватимуться теж.

2. Стратегія фінансова виступає центральним планом заходів відносно задоволення грошима підприємства. Вона охоплює як питання теорії, так та питання практики, генерування фінансів, планування їх і накопичення. Стратегія фінансова підприємства має на меті розв'язання питань становлення стійкості фінансової підприємства за складних умов ринкових. Стратегія фінансова підприємства генерує в собі ключові аспекти функціонування підприємства, також враховує заходи по оптимізації основних і коштів оборотних, оподаткування і політику цінову, розрахунки безготівкові, прибутку розподіл, також політику в сфері паперів цінних і інші питань фінансових. Базою розробки стратегії фінансової підприємства виступають принципи управлінської новітньої системної моделі керування стратегічного.

3. Рівень дієвості керування внутрішньогосподарського на підприємстві сільськогосподарському відіграє приймає значну участь у задоволенні дієвості розвитку економіки нашої країни, тому що завдання ефективного використання ресурсів вирішуються саме на рівні підприємства.

А ефективна система внутрішньогосподарського управління, що ґрунтується на економіці підприємства та економічних операціях, що допомагає вирішувати ці завдання.

4. Поняття дієвості підприємства виступає головним в аналізі діяльності ефективності підприємства сільськогосподарського і вимагає найбільш пильного вивчення. Більше того, економічна ефективність є однією з найважливіших категорій в економічній теорії, тому що економіка – це, в першу чергу, наука про ефективне використання наявних ресурсів.

5. Стратегія фінансова має на меті процес генерування і застосування ресурсів фінансових з метою виконання основоположної підприємства сільськогосподарського стратегії. Вона дозволяє економічним підрозділам підприємства створювати та змінювати фінансові ресурси та визначати їх оптимальне використання для досягнення поставлених завдань існування та покращення підприємства сільськогосподарського.

6. Стратегії фінансової функції мають бути згруповані з функціям стратегії загальної підприємства розвитку і повинні направлятись на максимальне збільшення вартості ринкової підприємства. Розробляючи стратегію фінансову потрібно враховувати змін процесів в економіці, розвитку тенденції ринків цілей фінансових, здатностей до згрупування підприємства діяльності.

7. Генерування стратегії фінансової забезпечує здатність моделювати фінансову ситуацію; виявляти необхідність змін, а також передбачати вектор та характер майбутніх змін; застосовувати в ході змін надійні інструменти та методи, реалізовувати стратегію фінансову, отримавши результат бажаний.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика СТОВ «ДНІПРО-Н».

Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «ДНІПРО-Н» здійснює господарську діяльність у галузі сільського господарства. Територіально підприємство знаходиться: Україна, 51606, Дніпропетровська обл., Верхньодніпровський р-н, С. Пушкарівка, провулок Шкільний, буд. 3.

Ключовими різновидами діяльності господарської підприємства виступає: культур зернових вирощування (крім рису), культур бобових та насіння культур олійних, розведення худоби рогатої великої порід молочних, розведення кіз та овець, свиней розведення, діяльність допоміжна в рослинництві, торгівля зерном оптова, тютюном необроблюваним, для тварин кормами та насінням. Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «ДНІПРО-Н» утворили з ціллю виготовлення і продажу продукції сільськогосподарської.

Керівник підприємства – Кукса Анатолій Іванович. Середньооблікова працюючих кількість робітників 62 чоловіка.

Діяльність підприємства чітко регламентується затвердженим статутом. На СТОВ «ДНІПРО-Н» затверджений восьмигодинний робочий день. Працівники офіційно працевлаштовані, відповідно до діючого законодавством забезпечуються лікарняними, щорічними оплачуваними відпустками. СТОВ «ДНІПРО-Н» у своїй діяльності чітко виконує норми діючого законодавства.

Підґрунтям діяльності будь якого підприємства сільськогосподарського виступає земля та її ефективне використання. Відомо, що Головну роль економіці сільськогосподарського підприємства відіграють земельні угіддя. Вони є природною основою виробництва сільськогосподарського і головним

фактор виробництва для сільськогосподарських підприємств. Цілковито залежним від неї в основному обсяг отримуваної продукції рослинництва. Так урожайність культурних рослин на 80 % визначається якістю ґрунту. В таблиці 2.1 проаналізуємо землезабезпеченість, структуру і склад ресурсів земельних СТОВ «ДНІПРО-Н» за 2016-2020 роки.

Таблиця 2.1

Землезабезпеченість, структура і склад ресурсів земельних СТОВ
«ДНІПРО-Н» за 2016-2020 роки

Показник	2016 р.		2017 р.		2018 р.		2019 р.		2020 р.		2020 р. у % до 2016 р.
	га	%	га	%	га	%	га	%	га	%	
Загальна земельна площа	2354	100	2354	100	2354	100	2308	100	2491	100	105,8
В т.ч. с-г угідь	2297	97,58	2297	97,58	2297	97,58	2262	98,01	2427	97,43	105,7
З них ріллі	2152	91,42	2152	91,42	2152	91,42	2131	92,33	2267	91,01	105,3
інші земельні угіддя	57	2,42	57	2,42	57	2,42	46	1,99	64	2,57	112,3
Приходиться на 1 робітника: -с-г угідь	26,5	х	32,25	х	35,13	х	34,5	х	34,6	х	-
- ріллі	24,86	х	29,48	х	32,12	х	31,8	х	31,5	х	-

Дослідження таблиці 2.1 доводить те, що впродовж періоду досліджуваного 2016-2020 рр. площа загальна земельна підприємства не змінювалась значно, проте у 2020 році, в порівнянні з 2016 роком показник досліджуваний зріс на 137 га. Для така варіація підприємства є позитивною, адже збільшувався ресурс головний в господарстві сільському. Обсяг угідь сільськогосподарських у 2020 році в порівнянні з 2016 роком збільшився на 130 га. На одного працівника у 2020 році приходиться 31,5 га. угідь сільськогосподарських та 31,5 га ріллі. Отже, землезабезпеченість на належному рівні підприємства.

Важливим для існування дієвого функціонування підприємства є виготовлення та реалізація продукції товарної. Склад та структуру продукції

товарної СТОВ «ДНІПРО-Н» проаналізовано в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Склад та структура продукції товарної в СТОВ «ДНІПРО-Н»

Вид продукції	2016 р.		2017р.		2018 р.		2019 р.		2020 р.	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Озима пшениця	3869,3	22,04	4660,5	19,96	6664,4	21,2	7184,6	22,2	6151,1	21,4
Кукурудза на зерно	6729,2	38,32	3732,1	15,98	5735,7	18,2	9919,1	30,7	9923,9	34,5
Ячмінь озимий	1019,7	5,81	716,6	3,07	1393,7	4,4	857,4	2,7	1083,5	3,76
Соняшник	5548,3	31,60	13316,6	57,02	13182,0	41,9	10159,9	31,4	8610,9	29,9
Гречка	56,3	0,32	18,1	0,08	148,1	0,47	54,5	0,17	5,0	0,02
Овес	14,6	0,08	463,0	1,98	796,8	2,53	145,5	0,45	313,7	1,09
Всього по рослинництву	17237,4	98,17	22906,9	98,09	27920,7	88,7	28321	87,6	26088,1	90,6
Свині	187,2	1,07	284,7	1,22	1583,8	5,03	1695,7	5,25	1406,2	4,89
ВРХ	134,3	0,76	161,5	0,69	1959,2	6,23	2313,0	7,15	1286,3	4,47
Всього по тваринництву	321,5	1,83	446,2	1,91	3543	11,3	4008,7	12,4	2692,5	9,36
Всього по підприємству	17558,9	100	23353	100	31464	100	32329	100	28780	100

Аналізуючи таблицю 2.2 зазначимо, що для реалізації підприємство вирощує як продукцію рослинництва так і продукцію тваринництва. Серед продукції рослинництва у 2020 році найбільшу питому вагу займає вирощування пшениці озимої (21,4%), кукурудзи на зерно (34,5%) та соняшника (29,9%). В тваринництві питома вага виробленої продукції у 2020 році наступна: свині (4,89%), ВРХ (4,47%). Загальна вартість товарної продукції СТОВ «ДНІПРО-Н» у 2020 році, в порівнянні з 2016 роком збільшилась на 11221,1 тис. грн.. Підсумовуючи, зазначимо, що СТОВ «ДНІПРО-Н» на протязі досліджуваного періоду 2016-2020 років має розгалужений асортимент товарної продукції.

Проаналізувавши структуру товарної продукції, важливо визначити коефіцієнт спеціалізації підприємства, необхідно скласти ранжируваний ряд,

та розрахувати спеціалізації коефіцієнт результати представлені в таблиці 2.3.

$$K = 100 : (\sum \text{ПВі} (2i - 1)), \quad (2.1)$$

де ПВі - вага питома і-го виду продукції товарної в її об'єму загальному;

і – номер окремих видів порядковий продукції по їх вазі питомій.

Таблиця 2.3

Ранжируваний ряд ваги питомої окремих видів продукції, %

Рік	1	2	3	4	5	6	7	8	К
2016	38,32	31,6	22,04	5,81	1,07	0,67	0,32	0,08	0,56
2017	57,02	19,96	15,98	3,07	1,98	1,22	0,69	0,08	0,58
2018	41,49	21,18	18,23	6,23	5,03	4,43	2,53	0,47	0,42
2019	31,43	30,68	22,22	7,15	5,25	2,65	0,45	0,17	0,46
2020	34,48	29,92	21,37	4,89	4,47	3,76	1,09	0,02	0,44

Тракується отримане значення коефіцієнта спеціалізації наступним чином: К до 0,20 говорить про низький спеціалізації рівень підприємства; 0,21 - 0,40 - середній; 0,41 - 0,60 - високий; 0,61 та більше – описує поглиблену спеціалізації підприємства. Спеціалізація виробництва сільськогосподарського має відмінні риси, зумовлені особливостями галузі. Це переплетення економічних і біологічних законів відтворення, сезонний і територіальний характер виробництва, короткі терміни надходження багатьох видів продукції, велика кількість продукції, що швидко псується, рівномірне споживання продукції та деякі інші. Ці особливості впливають на форми, темпи й у цілому весь процес спеціалізації виробництва.

Дані таблиці 2.3 свідчать про те, що на протязі досліджуваного періоду 2016-2020 років коефіцієнт спеціалізації підприємства перебуває на рівні високої спеціалізації, СТОВ «ДНІПРО-Н» зосереджує свою діяльність на виготовленні чітко визначених видів рослин і тварин.

Забезпеченість СТОВ «ДНІПРО-Н» засобами основними і оборотними, дієвість їх застосування на протязі 2016-2020 років представлено в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Динаміка засобів основних і оборотних, забезпеченості рівень та дієвість їх використання в СТОВ «ДНІПРО-Н»

Показник	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.	Відношення 2020 р. до 2016 р.,%
Середньорічна вартість фондів основних, тис. грн.	5906,00	6870,00	9287,00	11679,00	13440,50	227,57
Середньорічна вартість фондів оборотних, тис. грн.	7138,50	10944,00	12858,50	13092,00	14525,50	203,48
Фондозабезпеченість в розрахунку на 100 га угідь с.-г., тис. грн.	257,12	299,09	404,31	516,31	553,79	215,38
Фондоозброєність праці в розрахунку на 1 середньорічного працівника, тис. грн.	80,90	102,54	136,57	182,48	216,78	267,95
Фондовіддача в розрахунку на 100 грн. основних фондів, грн.	459,19	547,16	417,63	392,29	330,85	72,05
Фондомісткість 100 грн. продукції валової, грн.	21,78	18,28	23,94	25,49	30,23	138,79
Вартість оборотних фондів в розрахунку на 100 га угідь с.-г., тис. грн.	310,77	476,45	559,80	578,78	598,50	473,35

Дослідження таблиці 2.4 доводить наступне вартість середньорічна фондів основних за дослідження період 2016-2020 рр. зростала. У 2020 році мав значення показник 13440,5 тис. грн., це на 127,57% більше ніж у 2016 році. Таке явище для існування СТОВ «ДНІПРО-Н» є позитивним, адже фонди основні є одним із складових основних в функціонуванні підприємства. Досліджуючи вартість середньорічну фондів оборотних СТОВ «ДНІПРО-Н» зауважимо, що за дослідження період вартість середньорічна фондів оборотних позитивну динаміку, у 2020 році в порівнянні 2016 даний показник мав значення 14525, 5 тис. грн., що на 7387 тис. грн. більше ніж у

2016 році. В СТОВ «ДНІПРО-Н» фондозабезпеченість в 2020 році в порівнянні з 2016 роком збільшилась на 296,67 тис. грн., або на 115,38 %. На досліджуваному підприємстві фондовіддача з кожним роком мала тенденцію до зниження, в 2020 році в порівнянні з 2016 роком знизилась на 128,34 тис. грн. Це свідчить про зменшення дієвості застосування у процесі виробничому праці засобів. На рисунку 2.1 розглянемо

Підприємства забезпеченість ресурсами трудовими та їх динаміка на СТОВ «ДНІПРО-Н» за 2016-2020 роки представлена в таблиці 2.5. розглянемо динаміку фондозабезпеченості в розрахунку на 100 га угідь с.-г. та за допомогою екстраполяції спрогнозуємо напрям розвитку показника у періодах майбутніх.

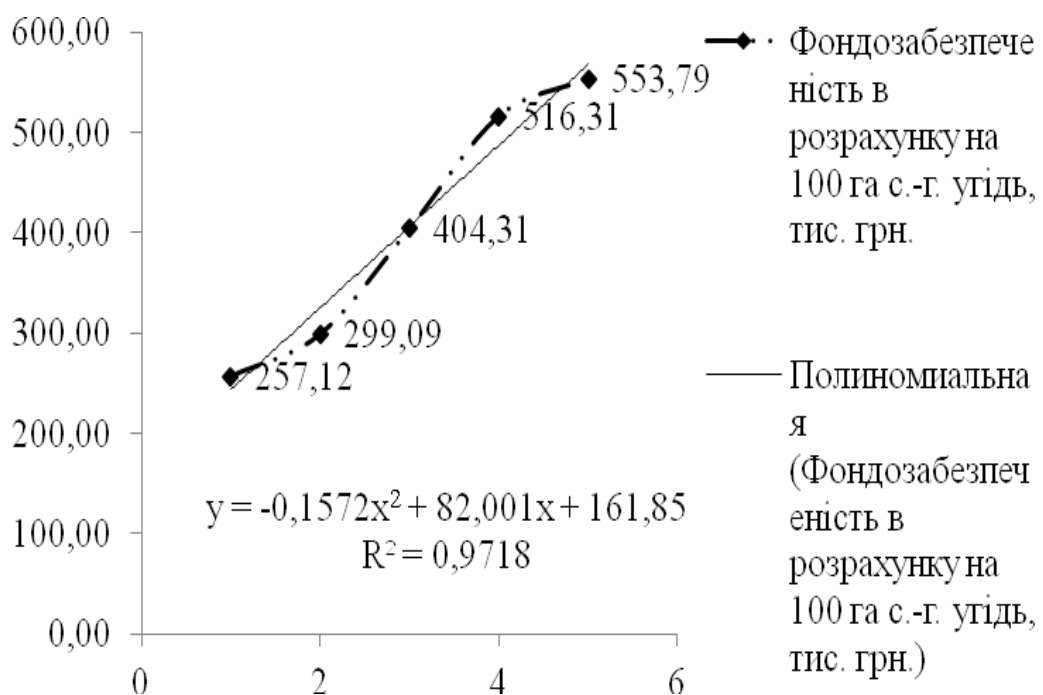

Рис. 2.1. Динаміка фондозабезпеченості СТОВ «ДНІПРО-Н» в розрахунку на 100 га угідь с.-г.

Аналіз рисунка 2.1 той факт доводить, що в періодах майбутніх фондозабезпеченості СТОВ «ДНІПРО-Н» в розрахунку на 100 га угідь с.-г. тенденцію матиме до зростання, це свідчить про те, що підприємство активно оновлює базу матеріально-технічну.

Таблиця 2.5.

Динаміка трудових ресурсів та дієвість використання в СТОВ «ДНІПРО-Н»

Показник	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.	Відношення 2020 р. до 2016 р.
Продукція валова в постійних цінах 2016 р., тис. грн. - всього:	9809	12954	16612	12119	22584	230,24
в т.ч. в рослинництві	9522,6	12664,2	16280,7	22135,7	28403,1	298,27
в тваринництві	214	206,1	237	386,3	477,1	222,94
Середньорічна працівників кількість, осіб – всього:	73	67	68	64	62	-11
в т.ч. в рослинництві	59	54	53	52	49	-10
в тваринництві	14	13	15	12	13	-1
Річна праці продуктивність, тис. грн. – всього:	134,36	193,34	244,29	189,35	364,26	229,9

Традиційно вважалося, що основою підприємства розвитку є інвестиції, запровадження досконаліших технологій, а персоналу відводиться роль безініціативного виконавця. Сьогодні концепція функціонування виробництва у тому, що максимальної продуктивності, якісна характеристика і здатність конкурувати продукції можливо досягти лише з участю кожного працівника у вдосконаленні виробничого процесу робочому місці й підприємстві загалом. Залучення робочої сили до стратегії вдосконалення виробництва є потужним мотиватором праці, що дозволяє кожному працівнику максимально реалізувати свій досвід та творчі здібності. Отже, проаналізувавши таблицю 2.5 варто звернути увагу на те, що впродовж досліджуваного періоду продукції валової вартість в цінах постійних за період досліджуваний збільшувалась. У 2020 році в порівнюючи із 2016 роком показник даний зріс на 130,24% або 12775 тис. грн. Обсяг

середньорічної працівників кількості з 2016 року по 2020 рік на СТОВ «ДНПРО-Н» коливався нерівномірно і мав тенденцію до зменшення. У 2020 році в порівнянні з 2016 роком працівників чисельність підприємства зменшилась на 11 чоловік, такі зміни викликані потребами виробничими підприємства. Річна праці продуктивність за період досліджуваний збільшилась на 129,9%, для підприємства така динаміка позитивною є.

2.2 Аналіз та оцінка фінансового стану СТОВ «ДНПРО-Н».

Як зазначає Крикунова В.М.: «невід'ємною частиною фінансової роботи на підприємстві є фінансовий аналіз та оцінка фінансового стану підприємства. Фінансовий стан це стан фінансів підприємства, що характеризується сукупністю показників, що відображають процес формування та використання фінансових ресурсів. Призначенням фінансового аналізу є оцінка фінансових результатів та фінансового стану підприємства, і навіть економічна діагностика майбутнього потенціалу. Оцінка фінансового становища - це визнаний інструмент виявлення несприятливої ситуації для підприємства. Достовірна оцінка що склалася економіки організації проводиться із застосуванням методів фінансового аналізу. Вона дає можливість як констатувати поліпшення чи погіршення підприємства, а й виміряти ймовірність його банкрутства» [31, с. 25].

На етапі будь-якому функціонування підприємства сільськогосподарського важливою є інформація для визначення тактичних та стратегічних завдань. Абсолютні показники, представлені у бухгалтерській, статистичній, податковій звітності та в регістрах обліку, не дозволяють зробити реальну оцінку діяльності, тому що не відображають всіх взаємозв'язків між процесами у створенні. У зв'язку з цим виникає потреба у розрахунку таких показників, з урахуванням яких можна проаналізувати як величину облікових і звітних даних, а й дієвість застосування ресурсу конкретного, і навіть оцінити функціонування об'єкта з сторін різних.

Причому при збільшенні обсягів діяльності організації, вартості його майна набір таких показників збільшується і, як правило, ускладнюється.

Аналіз стану майнового підприємства сільськогосподарського передбачає вивчення у складі змін та структури, а також майна динаміку його в оцінці обліковій. Розрахунок показників стану майнового СТОВ «ДНІПРО-Н» представлено в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6.

Динаміка показників стану майнового СТОВ «ДНІПРО-Н»

Показник	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.	Відхилення 2020 р. до 2016 р. (+;-)
Частка оборотних фондів виробничих	0,65	0,47	0,55	0,52	0,55	-0,10
Частка основних засобів в активах	0,49	0,41	0,36	0,46	0,47	-0,02
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,26	0,29	0,29	0,25	0,26	0,00
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,13	0,10	0,20	0,27	0,13	0,00
Частка оборотних виробничих активів	0,32	0,27	0,34	0,27	0,29	-0,03
Частка оборотних виробничих фондів в коштах обігових	0,65	0,47	0,55	0,52	0,55	-0,10
Коефіцієнт активів мобільності	0,97	1,35	1,70	1,10	1,09	0,13

Аналіз таблиці 2.6 говорить про те, що частка фондів оборотних виробничих у 2020 році в порівнянні з 2016 роком знизилась на 0,10. Частка засобів основних в активах виступає вартості відношенням залишкової засобів основних до суми загальної активів. За період дослідження частка засобів основних у активах зменшилась на 0,02. Дане зменшення є негативним для підприємства. Коефіцієнт активів рухливості пояснює величину капіталу оборотного на одиницю потоку грошового, позначає можливість потенційну перетворення активів у активи ліквідні. Бажаним є

рівень коефіцієнта - 0,5. Позитивною є тенденція збільшення коефіцієнта. В СТОВ «ДНІПРО-Н» даний показник у 2020 році склав 1,09 це є позитивним значенням для підприємства. Виконавши аналізування показників стану майнового СТОВ «ДНІПРО-Н» варто зазначити, що обсяги майна підприємства є задовільним, проте доцільно активніше оновлювати засоби основні. Оскільки коефіцієнт активів мобільності виступає співвідношенням активів оборотних та необоротних на рисунку 2.2 розглянемо динаміку коефіцієнта активів мобільності СТОВ «ДНІПРО-Н» за 2016-2020 роки та здійснимо прогнозування на періоди наступні.

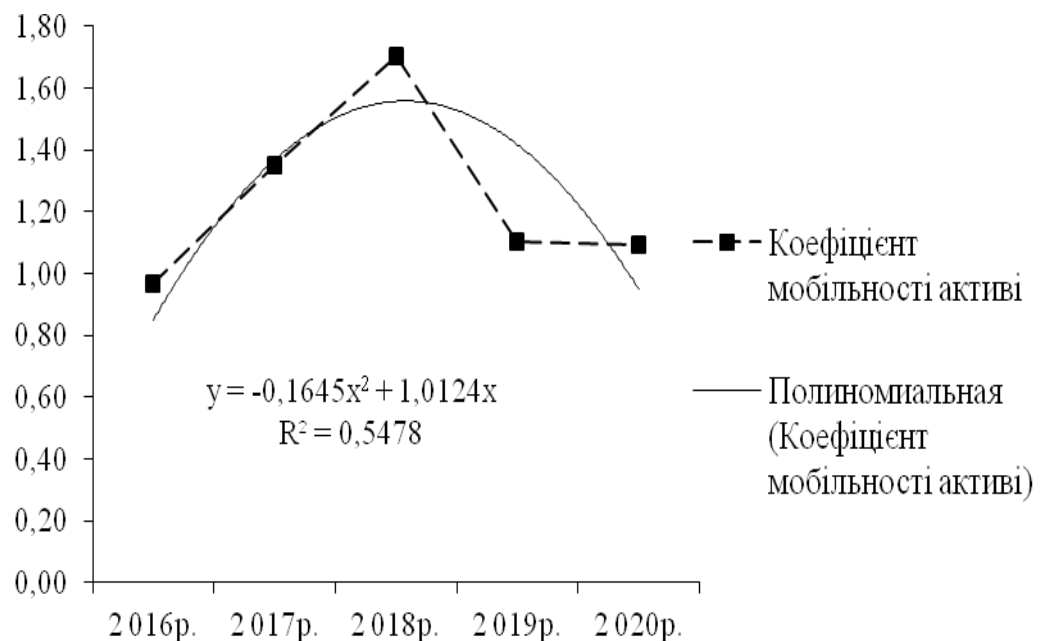

Рис. 2.2. Динаміка коефіцієнта активів мобільності СТОВ «ДНІПРО-Н» за 2016-2020 роки.

Проаналізувавши рисунок 2.2 наголосимо на тому, що провівши поліноміальну тренда лінію видно, що коефіцієнт активів мобільності у періодах перспективних при незмінних умовах господарювання матиме тенденцію до зменшення.

Варіація показників активності ділової СТОВ «ДНІПРО-Н» проведений

в додатку В.

Проаналізувавши дані додатку В зазначимо, що прибутки ресурсні визначають дохідів суму від продукції реалізації, що відповідає однієї грошової одиниці фондів, вкладених у підприємства діяльність. В СТОВ «ДНІПРО-Н» показник ресурсовіддачі в 2020 році в порівнянні з 2016 роком знизився на 0,01. Оборотність коштів обігових охарактеризовує кількість оборотів, котрі дані кошти здійснюють за період плановий. Коефіцієнт коштів оборотності обігових СТОВ «ДНІПРО-Н» в 2020 році порівнюючи з 2016 роком зменшився на 0,19, така динаміка говорить про зменшення дієвості використання коштів обігових. Фондовіддача основні засоби виступає показником, котрий свідчить про валовий вихідний матеріал у вираженні вартісному за одиницю вартості середньорічної засобів основних, котрі беруть участь у виробництві даних товарів. Даний показник пояснює дієвість застосування засобів основних. На СТОВ «ДНІПРО-Н» показник фондівіддачі має тенденцію до збільшення в 2020 році в порівнянні з 2016 він зріс на 0,11 в. п. та мав значення 3,08. Коефіцієнт запасів обігу дає можливість встановити обороту швидкість запасів з метою забезпечення реалізації завдання із продажу продукції готової. в 2020 році в порівнянні з 2016 роком даний показник зменшився на 0,28 і в 2020 році склав 2,84 оборотів.

Фінансова стійкість є досить важливою характеристикою функціонування підприємства сільськогосподарського у сучасних умовах. Ключове завдання керування фінансами ґрунтується на дотриманні та збереженні необхідного рівня стійкості фінансової, чим вищий рівень стійкості фінансової, тим більш стабільно розвивається підприємство сільськогосподарське під впливом як загроз зовнішніх так і внутрішніх. Стійкість фінансова дозволяє зробити висновок про стан підприємства сільськогосподарського в періоді довгостроковому, оцінити структуру його капіталу загалом, комплексно відображає виробничий та потенціал фінансовий. Аналіз варіації показників стійкості фінансової СТОВ «ДНІПРО-

Н» наведений в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Динаміка показників стійкості фінансової СТОВ «ДНІПРО-Н» за 2016-2020 рр.

Показник	2016 р.	2017р.	2019р.	2019р.	2020р.	Відхилення 2020 р. до 2016 р.(+;-)
Власні обігові кошти (робочий, функціонуючий капітал)	3141,00	4840,00	2489,00	1120,00	2918,00	-223,00
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	0,15	0,27	0,11	0,06	0,19	0,03
Маневреність робочого капіталу	1,32	1,49	4,34	8,96	3,72	2,40
Маневреність власних обігових коштів	0,17	0,02	0,116	0,20	0,18	0,00
Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів	0,21	0,39	0,13	0,07	0,24	0,03
Коефіцієнт покриття запасів	1,27	1,24	1,07	1,00	1,07	-0,19
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,58	0,58	0,44	0,51	0,57	-0,01
Коефіцієнт фінансової залежності	1,72	1,72	2,28	1,98	1,74	0,02
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,13	0,27	0,16	0,06	0,17	0,04
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,42	0,47	0,56	0,49	0,43	0,01
Коефіцієнт фінансової стабільності (коефіцієнт фінансування)	1,40	1,23	0,78	1,02	1,35	-0,05
Показник фінансового левериджу	0,34	0,29	0,11	0,03	0,02	-0,31
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,78	0,75	0,49	0,52	0,59	-0,19

Аналіз таблиці 2.7 показав, що оборотний капітал це кошти, затрачені на придбання чи виготовлення коштів оборотних підприємства. Власні

кошти обігові СТОВ «ДНІПРО-Н» протягом періоду досліджуваного зменшились, і в 2020 році в порівнянні з 2016 роком значення даного показника зменшилось на 223 тис. грн., дане зменшення свідчить про зниження платоспроможності підприємства. Коефіцієнт концентрації заборгованості характеризує частку коштів залучених у загальному чистому сальдо балансу - доводить, яка частина активів підприємства формується із фондів позикових довгострокового і короткострокового характеру. На досліджуваному підприємстві даний показник в 2020 році складав 0,43, в динаміці за п'ять років він збільшився на 0.01. Коефіцієнт фінансування свідчить про можливість підприємства погашати свої зобов'язання в середньо та довгостроковій перспективі. Нормативним є значення даного показника в межах 0,67-1,5, на СТОВ «ДНІПРО-Н» за період дослідження 2016-2020 років коефіцієнт фінансування хоч і мав тенденцію до зменшення, проте перебував у межах нормативного значення. Так у 2020 році, в порівнянні з 2016 роком коефіцієнт фінансування зменшився на 0,05 та мав значення 1,35%. На рисунку 2.3. розглянемо динаміку коефіцієнтів стійкості фінансової та фінансової стабільності.

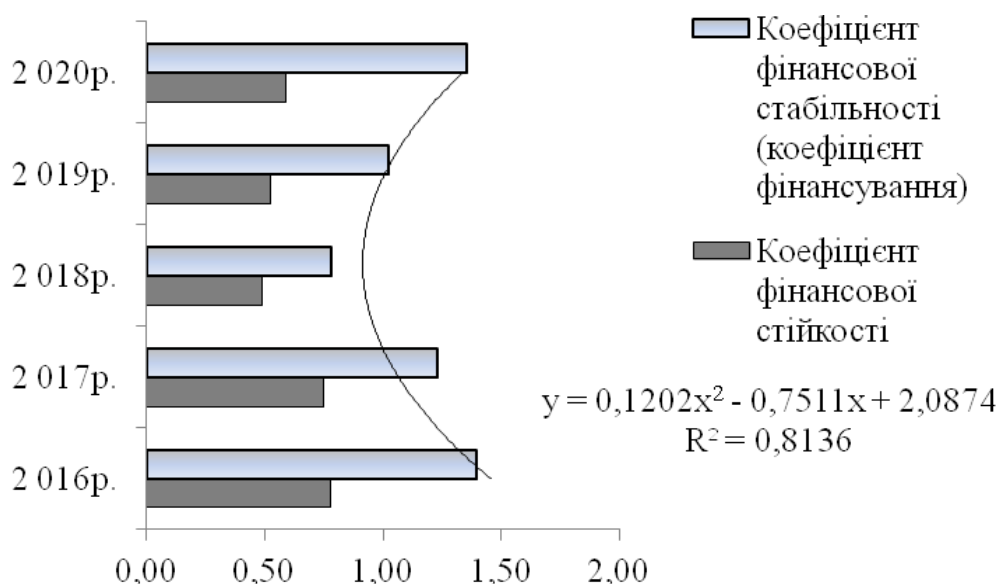

Рис. 2.3. Динаміка коефіцієнтів стійкості фінансової та фінансової стабільності СТОВ «ДНІПРО-Н» за 2016-2020 роки.

Стійкості фінансової коефіцієнт говорить про здатність підприємства бути платоспроможним у перспективі довгостроковій, за період дослідження у СТОВ «ДНІПРО-Н» даний показник мав тенденцію негативну. У 2020 році, в порівнянні з 2016 роком коефіцієнт стійкості фінансової знизився на 0,19 в. п. і в 2020 році мав значення 0,59., проте таке значення відповідає діапазону нормативного і свідчить про достатню стійкість фінансову в довгостроковій перспективі. Леверидж фінансовий надає можливість цільового управління вартістю підприємства сільськогосподарського. У 2020 році, в порівнянні з 2016 роком даний показник на СТОВ «ДНІПРО-Н» зменшився на 0,31 для підприємства таке явище є негативним, адже говорить про зниження підприємства рентабельності.

Аналіз рентабельності дозволяє оцінювання економічної дієвості функціонування підприємства сільськогосподарського та вказати на шляхи подальшого її підвищення. В таблиці 2.8 проаналізовано динаміку рентабельності показників СТОВ «ДНІПРО-Н» за 2016-2020 роки.

Таблиця 2.8

Аналіз динаміки рентабельності показників СТОВ «ДНІПРО-Н», %

Показник	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.	Відхилення 2020 р. до 2016 р. (+;-)
Рентабельність за чистим прибутком капіталу (активів)	8,28	17,14	13,13	12,74	12,18	3,90
Рентабельність капіталу власного	18,20	41,43	31,05	25,19	21,19	3,00
Рентабельність фондів виробничих	10,21	25,09	18,63	17,32	16,10	5,89
Рентабельність продукції реалізованої за прибутком від реалізації	18,41	17,17	15,27	19,05	16,39	-2,02
Рентабельність реалізованої продукції за прибутком чистим	5,69	11,30	8,86	9,31	8,42	2,73
Період капіталу окупності	12,08	5,84	7,62	7,85	8,21	-3,87
Період капіталу окупності власного	5,50	2,41	3,22	3,97	4,72	-0,78

Аналіз таблиці 2.8 доводить, що капіталу рентабельність за прибутком чистим в СТОВ «ДНІПРО-Н» мала значення найбільше в 2017 році 17,14%. Рентабельність капіталу власного СТОВ «ДНІПРО-Н» значення найбільше мала у 2017 році 41,43 % і була задовільною, але у 2018 році зменшилась і складала 31,05 %. Проте, в динаміці за період досліджуваний показник даний мав здатність до росту у 2020 році, в порівнянні з 2016 роком показник даний зріс на 3 в. п. таке збільшення для підприємства є позитивним. Динаміку реалізованої продукції рентабельності за прибутком чистим розглянемо на рисунку 2.4.

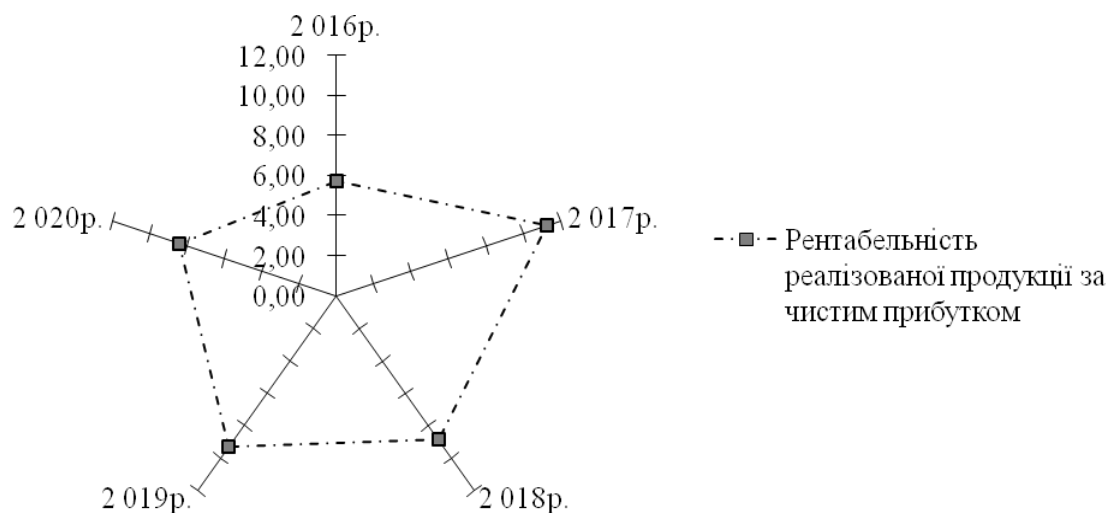

Рис. 2.4. Динаміка продукції рентабельності реалізованої за прибутком чистим СТОВ «ДНІПРО-Н» за 2016-2020 роки.

Терміном капіталу окупності власного є відношення величини середньої капіталу власного підприємства сільськогосподарського до прибутку величини чистого періоду аналізованого. Період окупності капіталу власного у 2020 році порівнюючи з 2016 роком знизився на 0,78 в. п., це свідчить про зменшення періоду, за капітал власний який буде відшкодований прибутком чистим. Аналізуючи результативність цілому СТОВ «ДНІПРО-Н» зазначимо, що підприємство провадить результативну діяльність господарську та динамічно розвивається.

2.3. Оцінка ефективності фінансової стратегії підприємства.

Варто погодитися з твердженням Костирко Л.А.: «ключове завдання, яке вирішує стратегічна діяльність підприємства – забезпечення впровадження інновацій та змін на підприємстві шляхом розподілу ресурсів, адаптації до зовнішнього середовища, внутрішньої координації та передбачення майбутніх змін у діяльності. Враховуючи можливість розробки різних стратегічних аспектів розвитку сільськогосподарського підприємства, необхідним є акцент на фінансову стратегію сільськогосподарського підприємства, оскільки вона є основною в системі перспективних розробок кожної великої компанії. Трансформаційні процеси, що відбуваються на сільськогосподарських підприємствах, багато в чому пов'язані з фінансами. Аналіз грошових потоків, пошук ефективних джерел фінансування, вигідних інвестиційних рішень, розробка різноманітної облікової і податкової політики – все це ставиться в основу діяльності сучасних сільськогосподарських підприємств. Особливо важливим є використання фінансової стратегії для забезпечення сталого розвитку сільськогосподарських підприємств у сучасних умовах» [29, с. 55].

Кириченко О.А. наголосила на тому, що: «ліквідність та платоспроможність є найважливішими характеристиками фінансово-економічної діяльності підприємства у умовах ринкової економіки. Якщо підприємство ліквідне, воно має перевагу перед іншими підприємствами того ж профілю в залученні інвестицій, в отриманні кредитів, у виборі постачальників та підборі кваліфікованих кадрів, а отже фінансова стратегія підприємства виконує свою роль на відповідному рівні. Ключовою характеристикою фінансового стану сільськогосподарського підприємства є його платоспроможність. Платоспроможність сільськогосподарського підприємства визначається наявністю необхідних платіжних коштів для своєчасних розрахунків із постачальниками, робітниками, фінансовими та податковими органами банками та іншими контрагентами» [24, 144].

Показників аналіз платоспроможності і ліквідності СТОВ «ДНІПРО-Н» за 2016-2020 роки представлений в таблиці 2.9.

Таблиця 2.9

Показники платоспроможності та ліквідності СТОВ «ДНІПРО-Н»

Показник	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.	Відхилення 2020 р. до 2016 р. (+;-)
Коефіцієнт ліквідності поточної (коефіцієнт покриття)	2,22	1,88	1,23	1,10	1,27	-1,12
Коефіцієнт ліквідності швидкої	0,19	0,11	0,07	0,06	0,11	-0,14
Коефіцієнт ліквідності абсолютної	0,06	0,01	0,02	0,01	0,04	-0,05
Співвідношення короткострокової дебіторської та заборгованості кредиторської	15,26	225,00	0,58	0,59	24,50	-14,67

Проаналізувавши таблицю 2.9 варто засвідчити той факт, що коефіцієнт ліквідності поточної в 2020 році 1,27 говорить про достатність коштів обігових для покриття боргів впродовж року. Проте в динаміці в 2020 році порівнюючи з 2016 такий показник знизився на 1,12. Показник даний описує взаємозалежність активів оборотних та зобов'язань поточних підприємства. Ліквідності швидкої коефіцієнт в 2020 році, порівнюючи з 2016 роком знизився на 0,14 і складає 0,11. Даний показник пояснює можливість підприємства зобов'язання розрахуватися в рахунок високоліквідних активів. Співвідношення дебіторської короткострокової і заборгованості кредиторської дослідження проміжку зменшилося на 14,67 в 2020 порівнюючи з 2016 роком, це свідчить про зменшення можливості з кредиторами розрахуватися за рахунок дебіторів впродовж року.

Ми погоджуємося з твердженням Ліснічук О.А. відносно того, що: «оцінювання й прогнозування неплатоспроможності та ймовірності банкрутства становлять інтерес як для акціонерів, кредиторів, постачальників, замовників, так і для власної самооцінки, яка дає змогу з

більшою ймовірністю уникнути ризику банкрутства або зменшити його шляхом своєчасного прийняття відповідних рішень для виведення підприємства з ризикового стану. Це обумовлює необхідність методики діагностики ризику банкрутства підприємства» [33].

Дослідивши ліквідності показники і платоспроможності СТОВ «ДНІПРО-Н» з ціллю надання оцінки дієвості стратегії фінансової на підприємстві прорахуємо в таблиці 2.10 банкрутства ймовірність підприємства за п'яти факторною моделлю Е. Альтмана.

Таблиця 2.10

Визначення банкрутства ймовірності СТОВ «ДНІПРО-Н» за п'яти факторною моделлю Е. Альтмана

Показник	Розрахунку методика	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
Частка власних коштів оборотних в активах (X1)	Власний капітал оборотний /загальна активів вартість	0,414	0,423	0,506	0,575	0,508
Рентабельність активів розрахована з використанням нерозподіленого прибутку (X2)	прибуток Нерозподілений /загальна активів вартість	0,413	0,422	0,506	0,574	0,507
Рентабельність активів розрахована з використанням прибутку чистого (X3)	Прибуток до сплати відсотків/загальна вартість активів	0,218	0,131	0,127	0,191	0,069
Коефіцієнт покриття поточних зобов'язань власним капіталом (X4)	Балансова вартість власного капіталу/позиковий капітал	0,873	0,753	1,024	1,351	1,031
Коефіцієнт трансформації (X5)	Чиста виручка/загальна вартість активів	1,516	1,481	1,368	1,447	1,236
Z-показник	$0,717X1+0,847X2+3,107X3+0,42X4+0,995X5$	3,198	2,859	2,979	3,500	2,671
Ймовірність банкрутства		Низька дуже	Низька	Низька дуже	Низька дуже	Низька

Аналізуючи таблицю 2.10 варто зазначити, що СТОВ «ДНІПРО-Н» не загрожує ймовірність банкрутства, так як на протязі досліджуваного періоду спостерігалася низька та дуже низька ймовірність банкрутства за п'яти факторною моделлю Е. Альтмана. На рисунку 2.5 розглянемо динаміку варіації частки власних оборотних коштів СТОВ «ДНІПРО-Н» в активах.

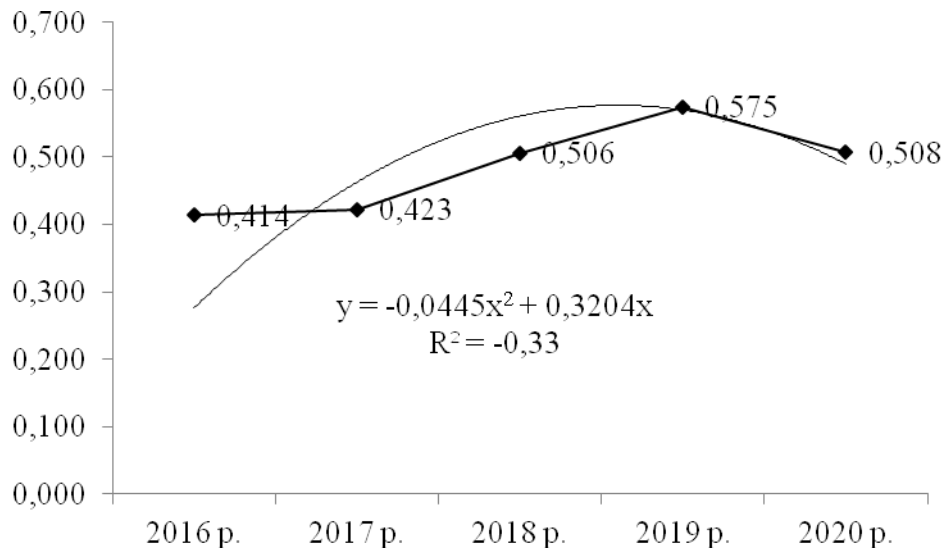

Рис. 2.5. Динаміка варіації частки власних оборотних коштів СТОВ «ДНІПРО-Н» в активах за 2016-2020 роки.

Аналіз рисунка 2.5 доводить, що частка власних оборотних коштів в активах СТОВ «ДНІПРО-Н» за період дослідження темпами не значними збільшувалась, у 2020 році, порівнюючи з 2016 роком цей показник мав значення 0,575, проте тренду лінія говорить про те, що в періодах перспективних показник тенденцію матиме до зниження. Отже, стратегія фінансова має генерувати в себе пункти структури оптимізації капіталу оборотного власного СТОВ «ДНІПРО-Н».

Розробка стратегії фінансової підприємства сільськогосподарського трактується умовами існуючими. Умовою ключовою при цій розробці буде швидкість процесу трансформації макро факторів економічного середовища. Також доцільно враховувати про умови, які не дозволяють оптимально формувати фінанси підприємства та керувати ними. До таких факторів слід віднести основні макроекономічні показники, темпи технологічних змін,

постійні коливання станів. фінансового та товарного ринків, нестабільність векторів економічного розвитку держави, недоліки методів регулювання фінансової складової діяльності в цілому. Стратегію фінансову слід розробляти, ґрунтуючись на всіх факторах макросередовища економіки, щоб не допустити зниження прибутковості діяльності компанії

Сьогодні стратегія фінансова виступає інструментом керування ресурсами фінансовими підприємства сільськогосподарського. Створення стратегії фінансової підприємства сільськогосподарського і контролювання її реалізації подальшої її є абсолютно необхідним рішенням, оскільки керування ресурсами фінансовими має носити характер системний, це дозволяє генерувати не лише економічно раціональну капіталу структуру, ризики мінімізувати, нарощувати доходність/прибутковість, а й сприяє досягненню цілей стратегічних розвитку підприємства сільськогосподарського. Варто зауважити, що стратегія фінансова СТОВ «ДНІПРО-Н» є ефективною, власний капітал від'ємних значень не набуває.

Висновки до розділу 2.

1. На працівника одного у 2020 році приходиться 31,5 га. угідь сільськогосподарських та 31.5 га ріллі. Отже, землезабезпеченість підприємства на рівні належному. На протязі розглянутого терміну 2016-2020 рр. площа загальна земельна підприємства значно не змінювалась, проте у 2020 році, порівнюючи з 2016 роком показник досліджуваний зріс на 137 га.

2. Для реалізації підприємство вирощують як рослинництва продукцію так і тваринництва продукцію. Серед продукції рослинництва у 2020 році найбільшу питому вагу займає вирощування пшениці озимої (21,4%), кукурудзи на зерно (34,5%) та соняшника (29,9%). В тваринництві питома вага виробленої продукції у 2020 році наступна: свині (4,89%), ВРХ (4,47%).

3. На протязі періоду досліджуваного 2016-2020 років спеціалізації

коефіцієнт підприємства перебуває на рівні спеціалізації високої, СТОВ «ДНІПРО-Н» зосереджує свою діяльність на виготовленні чітко визначених видів рослин і тварин.

4. Середньорічна фондів основних вартість за період дослідження 2016-2020 рр. збільшувалась. У 2020 році показник мав значення 13440,5 тис. грн., це на 127,57% більше ніж у 2016 році. Таке явище для функціонування СТОВ «ДНІПРО-Н» є позитивним, адже основні фонди є одним із основних складових в діяльності підприємства. Досліджуючи середньорічну вартість фондів оборотних СТОВ «ДНІПРО-Н» зауважимо, що за період дослідження вартість середньорічна фондів оборотних позитивну динаміку, у 2020 році в порівнянні 2016 даний показник мав значення 14525, 5 тис. грн., що на 7387 тис. грн. більше ніж у 2016 році.

5. Обсяг середньорічної кількості працівників з 2016 року по 2020 рік на СТОВ «ДНІПРО-Н» коливався нерівномірно і мав динаміку зниження. У 2020 році в порівнянні з 2016 роком чисельність працівників підприємства зменшилась на 11 чоловік, такі зміни викликані виробничими потребами підприємства. Річна праці продуктивність за період досліджуваний збільшилась на 129,9%, для підприємства така динаміка є позитивною.

6. Частка фондів оборотних виробничих у 2020 році порівнюючи з 2016 роком зменшилась на 0,10. Частка засобів основних в активах виступає відношенням вартості залишкової засобів основних до суми активів загальної. За період дослідження частка засобів основних у активах зменшилась на 0,02. Дане зменшення є негативним для підприємства. Коефіцієнт рухливості активів пояснює величину капіталу оборотного на одиницю потоку грошового, позначає можливість потенційну перетворення активів у активи ліквідні. Бажаним є рівень коефіцієнта - 0,5. Позитивною є тенденція збільшення коефіцієнта. В СТОВ «ДНІПРО-Н» даний показник у 2020 році склав 1,09 це є позитивним значенням для підприємства.

7. В СТОВ «ДНІПРО-Н» показник ресурсовіддачі в 2020 році в порівнянні з 2016 роком зменшився на 0,01. Оборотність коштів обігових

охарактеризовує кількість оборотів, котрі дані кошти здійснюють за період плановий. Коефіцієнт оборотності коштів обігових СТОВ «ДНІПРО-Н» в 2020 році в порівнянні з 2016 роком зменшився на 0,19, така динаміка свідчить про зниження ефективності використання коштів обігових. Фондовіддача основні засоби виступає показником, котрий свідчить про валовий вихідний матеріал у вираженні вартісному за одиницю середньорічної вартості засобів основних, котрі беруть участь у виробництві даних товарів. Даний показник пояснює ефективність використання засобів основних. На СТОВ «ДНІПРО-Н» показник фондівдачі має тенденцію до збільшення в 2020 році в порівнянні з 2016 він зріс на 0,11 в. п. та мав значення 3,08. Коефіцієнт обігу запасів дає можливість встановити обороту швидкість запасів з метою забезпечення реалізації завдання із продажу продукції готової. в 2020 році в порівнянні з 2016 роком даний показник зменшився на 0,28 і в 2020 році склав 2,84 оборотів.

8. Капіталу рентабельність за прибутком чистим в СТОВ «ДНІПРО-Н» мала значення найбільше в 2017 році 17,14%. Рентабельність капіталу власного СТОВ «ДНІПРО-Н» значення найбільше мала у 2017 році 41,43 % і була задовільною, але у 2018 році зменшилась і складала 31,05 %. Проте, в динаміці за період досліджуваний показник даний мав здатність до росту у 2020 році, в порівнянні з 2016 роком показник даний зріс на 3 в. п. таке збільшення для підприємства є позитивним.

9. Коефіцієнт ліквідності поточної в 2020 році 1,27 говорить про достатність коштів обігових для покриття боргів впродовж року. Проте в динаміці в 2020 році порівнюючи з 2016 такий показник знизився на 1,12. Показник даний описує взаємозалежність активів оборотних та зобов'язань поточних підприємства. Ліквідності швидкої коефіцієнт в 2020 році, порівнюючи з 2016 роком знизився на 0,14 і складає 0,11.

РОЗДІЛ 3. ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Проблематика управління фінансовою стратегією та шляхи її вирішення.

У сучасній економіці стратегія фінансова підприємства має роль визначальну у задоволенні дієвості фінансової підприємства діяльності, адже спрямована на її основні сфери: примноження і застосування ресурсів фінансових, координацію потоків їх, що, кінцевому рахунку, забезпечує збільшення вартості ринкової підприємства та добробуту власників його.

Розвиток сільськогосподарського підприємства у певному напрямі задається стратегією, що формується. Відсутність чітко сформульованої стратегії веде до того, що сільськогосподарське підприємство в умовах економіки ринкової не може успішно функціонувати та розвиватися. Стратегія фінансова виступає як інструмент дієвий довгострокового планування та раціонального примноження, застосування та перерозподілу ресурсів фінансових у рамках місії підприємства сільськогосподарського для досягнення цілей довгострокових.

Стефанів І.Ф. доречно стверджує на тому, що: «сучасні тенденції розвитку вітчизняної економіки свідчать про те, що значна кількість підприємств та організацій функціонує в умовах постійної невизначеності, нестачі фінансових і матеріальних ресурсів. Окрім того, відсутність сталої законодавчої системи, науково обґрунтованих довготермінових планів розвитку, чітко сформованої власної політики не дає їм змоги швидко розвиватися, спрямовуючи зусилля на нормалізацію структури власного капіталу, підвищуючи ефективність його управління. При цьому, під нормалізованою структурою активів варто розуміти таку, за якої суб'єкт господарювання забезпечує оптимальний обсяг витрат на заплановану

величину доходів від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності без наявності жодних необґрунтованих операційних втрат» [56, с. 546].

На думку Пушкар М.С.: «процес реалізації основних цілей фінансової стратегії суб'єкта господарювання здійснюється через матеріальну підсистему підприємства. При цьому, від того, як організоване управління матеріальними ресурсами і фінансами, залежить в якій мірі і як швидко підприємство отримає запланований результат. Увесь життєвий цикл підприємства супроводжується періодами, у яких дефіцит ресурсів чергується з їх надлишком, а поточна їх вартість визначає те, які саме активи використовуватимуться у процесах відтворення» [50, с. 69].

Також Стефанів І.Ф. наголошує на тому, що: «процес розробки та матеріалізації фінансової стратегії починається із формування планів розвитку, оцінки інформаційних та ресурсних можливостей підприємств, аналізу здатності до підвищення ефективності управління факторами виробництва, оперативного маневрування, вибору оптимальної альтернативної вартості капіталу, темпів розвитку, і на цій основі створення плану дій з реалізації поставлених завдань. Спрямовуючи власні зусилля на оптимізацію витрат, суб'єкт господарювання використовує найбільш ефективну систему управління фінансами, що містить можливості з коригування власної діяльності у випадку необхідності здійснення швидких змін. Якщо ж механізми управління ресурсами є неефективними, то це призводить до появи синергетичного ефекту у процесах нагромадження втрат. Помилкові рішення на помилковий результат породжують атрофовану систему з управління фінансами, суть якої зводиться не до реалізації стратегічних цілей суб'єкта господарювання, а до виправлення поточних помилок. Ресурси, що могли б бути спрямовані на реалізацію завдань підприємств, відволікаються і використовуються на процеси нормалізації. Витрати зростають, результат відтермінується, ефективність знижуються. Окрім того, така форма управління фінансами, як правило, супроводжується збільшення збитків та зниженням рівня рентабельності. При цьому зростають

виробничі витрати. Оскільки підприємство знижує ефективність власної діяльності, воно змушене корегувати власні довготермінові цілі, а отже і тактичні завдання його будуть змінюватися» [56, с. 546].

На рисунку 3.1 розглянемо ключові результати від реалізації стратегії фінансової на підприємстві сільськогосподарському.

Рис. 3.1. Ключові результати від реалізації стратегії фінансової на підприємстві сільськогосподарському.

О.М. Коваль розрізняє: «генеральну, оперативну та фінансову стратегії досягнення окремих стратегічних завдань. Генеральна фінансова стратегія регламентує фінансову діяльність підприємства, її базові напрями та питання. У рамках цієї стратегії вирішуються завдання формування фінансових ресурсів по виконавцях і напрямках роботи, визначаються взаємовідносини з

бюджетами всіх рівнів, а також напрями формування та використання фінансових ресурсів. Оперативна фінансова стратегія призначена для поточного управління фінансовими ресурсами. Вона розробляється в межах генеральної фінансової стратегії та деталізує її на конкретному проміжку часу (місяць, квартал, півріччя). Оперативна фінансова стратегія охоплює такі напрями, як доходи та виплати за цінними паперами, розрахунки з постачальниками та покупцями. Фінансова стратегія досягнення окремих стратегічних завдань полягає у виконанні конкретних фінансових операцій, спрямованих на реалізацію більш глобальних цілей підприємства» [26, с. 14].

За твердженням Добровської С.О. та Лапіної І.С.: «в Україні використовують лише один комплексний підхід до оцінки фінансової стратегії, заснований на побудові матриці Ж. Франсона та І. Романа. Зазначений підхід дає змогу приймати об'єктивні рішення стосовно складності використання фінансових ресурсів, які спрямовуються на досягнення поставленої мети фінансової стратегії. Матриця Франсона-Романа дає можливість розглядати проблему співвідношення мети та ресурсного потенціалу розвитку підприємства в динаміці, формулювати фінансову стратегію, визначати пріоритетні сфери фінансового розвитку, які забезпечують її реалізацію, та модифікувати фінансову стратегію. Але необхідно враховувати специфічні риси функціонування підприємств різних галузей та відображати їх у показниках оцінки» [20, с. 140].

Загалом діяльність сільськогосподарського підприємства за умов жорсткої конкуренції зумовлює мету головної СТОВ «ДНІПРО-Н» забезпечити подальше завоювання частки ринку, домогтися переваги над конкурентами. З метою утримання в ринкових умовах підприємство має тонко відчувати ринку кон'юнктуру та вміти швидко реагувати на те, що відбувається в ньому зміни. Вміння ж грамотно здійснювати генерування стратегії фінансової підприємства багато в чому визначається вмінням керівника обґрунтовувати та приймати оптимальні рішення управлінські, які в зрештою конкурентоспроможність забезпечать підприємства, дієве

функціонування і розвиток. Тому, знання різних механізмів і інструментів аналізу фінансового та планування фінансового як напрямів покращення стратегії фінансової, вміння застосовувати та керувати отриманою в ході аналізу такою інформацією, що є запорукою економічного стабільного розвитку підприємства сільськогосподарського.

Як основний напрямок покращення стратегії фінансової керівництву СТОВ «ДНІПРО-Н» необхідно розглянути можливості активізації поточної діяльності та прискорення оборотності активів, формування більш інтенсивних позитивних темпів варіації результатів фінансових та зростання темпів зростання рентабельності. Покращення стратегії фінансової має здійснюватися, насамперед, за рахунок пріоритетів зміни, цілей та напрямків розвитку стратегічних ресурсів фінансових підприємства, оскільки в рамках єдиної стратегії фінансової підприємства можуть бути генеровані два її види – генеральна стратегія фінансова та оперативна стратегія фінансова, то їх цілі та завдання дещо відрізняються один від одного.

Лукіна О.В. визначила, що: «генеральна фінансова стратегія визначає діяльність підприємства на досить тривалий, але і досить прогнозований період часу, наприклад на рік.. Оперативна фінансова стратегія розробляється на коротший період, наприклад квартал або місяць, та визначає стратегію поточного маневрування фінансовими ресурсами – активами та джерелами їх фінансування. Напрями вдосконалення оперативної фінансової стратегії та реалізація цілей генеральної фінансової стратегії неможливо здійснити без фінансового планування Як основні інструменти формування фінансової стратегії використовуються можливості фінансового аналізу та фінансового планування. Фінансовий аналіз дає можливість оцінити якість формування та реалізації поточної фінансової стратегії в минулому періоді, фінансове планування дозволяє передбачати наслідки тих напрямів удосконалення фінансової стратегії, які будуть реалізовані у наступних періодах» [34, с. 113].

Підводячи підсумки вищеведеного засвідчимо те, що для

вдосконалення системи керування стратегією фінансовою необхідно зазначити те, що: головною проблемою політики фінансової підприємства є орієнтація на короткострокові цілі з ігноруванням довгострокових напрямів. Облікова та політика податкова має бути орієнтована на існуючі сучасні облікові системи, чинне законодавство та іншу документацію. Кредитна політика має проводитись за допомогою розрахунків виплат за кредитами різними методами та у різних банках.

3.2. Економіко-математичне обґрунтування резервів збільшення фінансових результатів діяльності сільськогосподарського підприємства.

Ключовою із вимог функціонування підприємств є беззбитковість господарської діяльності, відшкодування витрат власними доходами та забезпечення у певних розмірах прибутковості, рентабельності господарювання. В умовах конкуренції мета – отримання доходу та прибутку, об'єктивно зумовлена: щоб не виявитися витісненим з ринку, підприємство має всю свою діяльність орієнтувати на максимізацію прибутку.

Джерелами ключовими накопичення прибутку суми є:

- нарощення обсягу продукції виробництва і продажу;
- собівартості зменшення продукції використовуючи раціонального більш застосування ресурсів матеріальних, потужностей виробничих і площ, сили робочої та часу робочого;
- зростання якості продукції товарної;
- диверсифікація виробництва;
- реалізація продукції на вигідніших ринках збуту.

Резерви вдосконалення результатів фінансових від продажу продукції сільськогосподарської визначимо на прикладі СТОВ «ДНІПРО-Н», за тими видів, на виробництві яких спеціалізується господарство. Розширення посівних площ відноситься до екстенсивних факторів збільшення

виробництва рослинництва. Розширення посівних площ можливо за рахунок розорювання покладів, пасовищ та ін.

Оскільки в СТОВ «ДНІПРО-Н» поряд з рослинництвом розвинене і тваринництво, скорочення площі пасовищ не є доцільним. Скорочення площі чистих парів так само не є доцільним, оскільки в даний час оптимальна система сівозміни є основою отримання високих урожаїв якісної пшениці та ячменю в господарстві.

У СТОВ «ДНІПРО-Н» поточна система сівозмін в цілому ще далека від рекомендованої. Таким чином, у СТОВ «ДНІПРО-Н» нині немає резервів розширення посівної площі збільшення збору валового зерна. Значним резервом накопичення рослинництва виробництва виступає інновація площ посівних структури, тобто зростання частки найбільш врожайних і більш культур прибуткових у площі посівній загальній. Щоб розрахувати зазначений резерв необхідно впровадити структуру більш оптимальну посівів, а згодом порівняти обсяг фактичний виготовлення продукції із ймовірним, котрий буде одержаний з тієї ж площі фактичної за врожайності фактичної, але при структурі посіву поліпшеній.

Вищевказані культури слід розташовувати за найкращими агрофонами, на полях, чистих від бур'янів, і, в першу чергу, по чистому пару, якщо гарантується чистота посіву. У разі самостійності підприємства сільськогосподарського визначення структури оптимальної площ посівних перетворюється на особливо актуальне завдання, оскільки з можливих варіантів розвитку полеводства треба вибрати найефективніші, аби підвищити екологічну, економічну і соціальну значимість прийнятих рішень щодо розвитку та пошуку резервів підвищення ефективності виробництва сільськогосподарського.

Ефективне вирішення зазначеної задачі дійсно застосовуючи методи економіко-математичні моделювання. Для підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності СТОВ «ДНІПРО-Н» було сформульовано та вирішено наступне оптимізаційне завдання.

Потрібно: визначити таку спеціалізацію та поєднання галузей у СТОВ «ДНПРО-Н» виходячи з наявних та покупних ресурсів (земельних, трудових, мінеральних добрив, матеріально-грошових витрат, ПММ), з урахуванням норм витрати ресурсів на виробництво продукції, норм утримання поживних речовин у кормах та потреби тварин у них, урожайності культур сільськогосподарських, норм висіву, приростів, удоїв, товарності сільськогосподарської продукції, щоб задовольнити потреби тварин у кормах та поживних речовинах, виробити та реалізувати гранично можливі обсяги продукції та отримати максимальну грошову виручку від її реалізації.

На підставі сформульованої постановки завдання сформовано математичну модель у загальному вигляді.

Математична модель у загальному вигляді

Прийняті позначення:

i – перелік сільськогосподарських культур та угідь, $i = \overline{1, m}$;

j – перелік статевовікових груп тварин, $j = \overline{1, n}$;

k – перелік виробничих ресурсів, $k = \overline{1, K}$;

l – перелік поживних речовин, $l = \overline{1, L}$;

p – Список груп кормів, $p = \overline{1, P}$;

t – список продукції переробки, $t = \overline{1, T}$.

Нормативно-питома інформація:

a_{ik} – норми витрати k -го ресурсу на 1 га i -ї сільськогосподарської культури, чол-год., ум. ет. га, ц, та ін.;

a_{jk} – норми витрати k -го ресурсу на 1 голову i -ї тварини, чол-год., ум.од. га, ц, та ін.;

b_i – врожайність i -ї культури, ц/га.;

δ_{\max} δ_{\min} – мінімальна та максимальна питома вага площі пари в площі ріллі, частки одиниць;

b_{il} – вихід l -ї поживної речовини з 1 га i -ї сільськогосподарської

культури, ц;

d_{jl} – норми споживання l-х поживних речовин j-ю статево групою

тварин;

u_i – норми висіву насіння i-ї сільськогосподарської культури, ц/га;

r_j – вихід валової продукції з однієї голови j-ї статево групи тварин, ц;

f_j – вихід продукції (молока, м'яса) з однієї голови j-ї статево групи

тварин, частки одиниць;

β_i – коефіцієнт товарності продукції від i-ї сільськогосподарської

культури, частки одиниць;

β_j – коефіцієнт товарності продукції від j-о статево групи тварин,

частки одиниць;

V_i – закупівельна вартість одиниці виробленої продукції від i-ої сільськогосподарської культури, тис. грн.;

V_j – закупівельна ціна одиниці продукції від j-ї статево групи тварин, тис. грн.;

Ресурсно-обмежувальна інформація:

A_k – наявність k-х виробничих ресурсів, га, чол-год., ум. ет., ц, та ін.;

B, B' – плановані обсяги відповідно валової та продукції товарної, що отримуються від i-ї сільськогосподарської культури;

B_i, B_i' – плановані обсяги відповідно валової та продукції товарної, що отримуються від i-ої сільськогосподарської культури;

B_j – запланований обсяг валової продукції, що отримується від j-ї статево групи тварин;

D_j – заплановане поголів'я худоби j-ї статево групи;

Шукані змінні:

x_i – площа під i-ю сільськогосподарською культурою, угіддям, га;

x_j – поголів'я j-ї статево групи тварин, голів;

x_j^o – обсяг товарної продукції, одержуваної від j -ої статевої групи тварин, ц;

x_k – потреба, що розраховується в k -му виробничому ресурсі, чол-год., ум. ет., ц, та ін.;

Обмеження:

1. Щодо використання ресурсів виробничих:

$$\sum_{i=1}^m a_{ik} x_i + \sum_{j=1}^n a_{kj} x_j \leq A_k, \forall k = \overline{1, K} \quad (3.1)$$

2. За питомою вагою пари, хв.:

$$x_i \geq \delta_{\min} \times \sum_{i=1} x_i \text{ або } x_i - \delta_{\min} \times \sum_{i=1} x_i \geq 0 \quad (3.2)$$

За питомою вагою пари, макс.

$$x_i \leq \delta_{\max} \times \sum_{i=1} x_i \text{ або } x_i - \delta_{\max} \times \sum_{i=1} x_i \leq 0 \quad (3.3)$$

3. Щодо використання ресурсів виробничих, потреба в яких необхідно розрахувати:

$$x_k = x_t. \quad (3.4)$$

4. По задоволенню потреб тварин у кормах, поживних речовинах:

$$\sum_{i=1}^m b_{il} (1 - \beta_i) \times x_i = \sum_{j=1}^n d_{jl} \times x_j, \forall l = \overline{1, L} \quad (3.5)$$

5. За валовим виробництвом продукції рослинництва:

$$\sum_{i=1}^m b_i x_i \geq B, \text{ або } b_i \times x_i \geq B_i, i = \overline{1, m} \quad (3.6)$$

6. По товарному виробництву продукції рослинництва:

$$\sum_{i=1}^m b_i x_i \geq B', \text{ або } b_i \times x_i \times \beta_i \geq B'_i, i = \overline{1, m} \quad (3.7)$$

7. За балансом насіння пшениці:

$$\sum_{i=1}^m u_i \times x_i = b_i \quad (3.8)$$

8. По поголів'ю тварин:

$$x_j \geq D_j \quad (3.9)$$

9. За валовим виробництвом продукції тваринництва:

$$r_j \times x_j \geq B_j \quad j = \overline{1, n} \quad (3.10)$$

10. По товарному виробництву продукції тваринництва:

$$r_j \times x_j \times B_j = x_j^0 \quad \forall j = \overline{1, n} \quad (3.11)$$

Цільова функція Максимум грошової виручки, тис. грн.

$$F(x_i, x_j) = \sum_{i=1}^m v_i \times x_i + \sum_{j=1}^n v_j \times x_j \rightarrow \max \quad (3.12)$$

Завдання було вирішено за допомогою надбудови MS Excel «Пошук рішення». Наведемо аналіз отриманого рішення раціонального. Розглянемо структуру угідь сільськогосподарських СТОВ «ДНІПРО-Н» (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Структура сільськогосподарських угідь

Види с/г. угідь	По плану		Оптимальний план		Відхилення га
	га	%	га	%	
Всього угідь	2491	100	2491	100	0
Пшениця озима	645,17	25,90	525,02	21,08	-120,15
Кукурудза на зерно	869,36	34,90	821,39	32,97	-47,97
Ячмінь озимий	129,53	5,20	129,53	5,20	0
Соняшник	694,99	27,90	838,61	33,67	143,62
Гречка	54,8	2,20	79,3	3,18	24,5
Овес	97,15	3,90	97,15	3,90	0

За даними таблиці 3.1 площа загальна сільгоспугідь залишилася незмінною – 2491 га., але змінилася їх структура: площу під пшеницю рекомендується зменшити на 120,15 га, площу під кукурудза на зерно на 47,97 га, збільшити площу соняшнику на 143,62 га та під гречку на 24,5 га. Така структура ріллі дозволить забезпечити потреби сільськогосподарських тварин у концентрованих кормах та виконати заплановані обсяги виробництва зерна.

У таблиці 3.2 представлена структура стада.

У структурі стада рекомендується збільшити поголів'я групи тварин на відгодівлі та вирощуванні. Така структура стада дозволить збільшити обсяги реалізації м'яса, вартість якого вища за вартість молока, що дозволить

отримати додатковий прибуток.

Таблиця 3.2

Структура стада сільськогосподарських тварин

Види с/г. угідь	По плану		Оптимальний план		Відхилення гол.
	гол.	%	гол.	%	
ВРХ	147	100	186	100	39
Корови	106	72,11	96	51,61	-10
Тварини на вирощуванні та відгодівлі	41	27,89	90	48,39	49
Свині	270	100	270	100	0

Отримана структура стада дозволяє виконувати заплановані обсяги виготовлення і продукції реалізації (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Валове продукції виробництво, ц.

Вид продукції	Валове виробництво		
	По плану	Оптимальний план	Відхилення
Пшениця озима	20592	20592	19821
Кукурудза на зерно	30140	30140	28390
Ячмінь озимий	3612	3612	3612
Соняшник	13358	13358	20070
Гречка	770	770	901
Овес	1056	1056	1056
Молоко	1488	1488	1108
М'ясо	1720	1720	2705

Валове виробництво зернових культур пшениці та кукурудзи на зерно знижується, але збільшується валовий збір масляних культур. За продукцією тваринництва також знижується валове виробництво молока, але збільшується валове виробництво м'яса.

Склад та структура валової продукції представлена у таблиці 3.4.

У структурі продукції валової господарства найбільшу вагу питому займає рослинництва продукція – 90,60 %. У структурі продукції валової

рослинництва 34,48 % посідає на зерно кукурудза. За планом оптимальним збільшується частка продукції тваринництва до 9,67 % (з 9,4%). Також у структурі продукції рослинництва знижується вага питома пшениці та кукурудзи на зерно.

Таблиця 3.4

Склад та структура продукції валової

Вид продукції	Валове виробництво					
	По плану		Оптимальний план		Відхилення	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Продукція рослинництва	26088,1	90,60	29609,2	90,33	3521,06	13,50
Пшениця озима	6151,1	21,37	5920,79	18,06	-230,31	-3,74
Кукурудза на зерно	9923,9	34,48	9347,69	28,52	-576,21	-5,81
Ячмінь озимий	1083,5	3,76	1083,50	3,31	0,00	0,00
Соняшник	8610,9	29,92	12937,62	39,47	4326,72	50,25
Гречка	5,0	0,02	5,85	0,02	0,85	17,01
Овес	313,7	1,09	313,70	0,96	0,00	0,00
Продукція тваринництва	2692,5	9,4	3169,3	9,67	476,80	17,71
Молоко	1286,3	4,47	957,81	2,92	-328,49	-25,54
М'ясо	1406,2	4,89	2211,49	6,75	805,29	57,27
Всього	28780,6	100,00	32778,46	100,00	3997,86	13,89

Таким чином, за оптимальним планом доцільно розвивати як тваринництво, і рослинництво. Збільшення у структурі виробництва більш прибуткової продукції дозволить отримати додатковий дохід.

Структури зміна площ посівних дасть можливість додатково одержати 3997,86 тис. грн. Отож, оптимальну спеціалізацію та поєднання галузей можна вважати прийнятними з економічного погляду, оскільки характеризується вона показниками вищими дієвості економічної. Здійснений аналіз довів, що отримане рішення оптимальне повністю прийнятне з змістовної точки зору і може бути рекомендовано для планування діяльності виробничої в СТОВ «ДНІПРО-Н». Таким чином, мету досягнуто дослідження.

3.3. Формування матриці фінансової стратегії розвитку як інструмент підвищення ефективності сільськогосподарського підприємства.

За умов нестабільності в економіці країни, необхідно формувати безпечну стратегію фінансову підприємства сільськогосподарського, використовуючи для цього сучасні інструменти фінансові.

І.А. Бланк під стратегією фінансовою розуміє: «один із найважливіших видів функціональної стратегії підприємства, що забезпечує всі основні напрямки розвитку його фінансової діяльності та фінансових відносин шляхом формування довгострокових фінансових цілей, вибору ефективних шляхів їх досягнення, адекватної коригування напрямів формування та використання фінансових ресурсів при зміні умов довкілля» [8, с. 478].

За умов трансформацій в економіці запорукою успіху та виживання функціонуючого підприємства сільськогосподарського стане орієнтир на використання безпечної стратегії фінансової покращення підприємства. В даний час для розробки стратегії фінансової підприємства застосовуються методики такі, як матриця стратегій фінансових Ж. Франсона та І. Романе, а також матриця стратегій фінансових, що формується на основі економічної доданої вартості і сталого та внутрішнього темпів підприємства зростання І.Я. Лукасевич. Враховуючи це здійснимо оцінку здатності використання матриці стратегії фінансової Ж. Франсона та І. Романе для генерування безпечної стратегії фінансової підприємства розвитку як інструмент підвищення дієвості підприємства сільськогосподарського.

Так що, одним із методів специфічних вирахування результату комплексного господарсько-інвестиційної та діяльності фінансової підприємства є використання показника інтегрованого специфічного результат діяльності фінансово-господарської (РФГД). Він є сумою двох специфічних інших показників результат діяльності господарської (РГД) і результат фінансової діяльності складової (РФД).

Результат діяльності господарської визначається так:

$$\text{РГД} = \text{БРЕІ} - \Delta\text{ООП} - \text{РеалІ} + \text{ПрМайн} \quad (3.12)$$

де, БРЕІ – брутто-результат інвестицій використання;

$\Delta\text{ООП}$ - зміна операційних потреб фінансових за період;

РеалІ – інвестиції реальні;

ПрМайн – виручка від майна реалізації.

Твердження господарської результат діяльності зазначає коштів залишок після здійснення комплексу всього операцій, що приналежний до діяльності основної, та розвитку фінансування.

Результат діяльності фінансової (РФД) визначається за формулою такою:

$$\text{РФД} = \Delta\text{ЗК} - \text{Вкр} - \text{П} - \text{ФінІ} + \text{ЗСВкз} + \text{ДохФІ} \quad (3.13)$$

де, $\Delta\text{ЗК}$ – зміна залучених коштів за період;

Вкр – сума відсотків за кредит;

П – податки;

ФінІ – сума фінансових інвестицій за період;

ЗСВкз – збільшення статутного капіталу;

ДохФІ – дохід від фінансових інвестицій.

Показник «Результат фінансової діяльності» описує політику залучення коштів. На величину РФД впливають дивідендна політика підприємства, рішення щодо формування власного капіталу, політика фінансового інвестування.

$$\text{РФГД} = \text{РГД} + \text{РФД} \quad (3.15)$$

Розмір РФГД забезпечується різними варіантами поєднання значень РГД і РФД, і підприємство зацікавлене у його позитивному результаті, оскільки довго утриматися на негативному рівні без шкоди подальшого розвитку підприємство не зможе. Рівноважний стан досягається при РГД та РФД, що знаходяться в інтервалі $0\% \pm 10\%$ доданої вартості та мають різні

значення.

В таблиці 3.5 представлено показники для визначення місця СТОВ «ДНІПРО-Н» на матриці фінансової стратегії Ж. Франсона та І. Романе.

Таблиця 3.5

Показники для визначення місця на матриці фінансової стратегії СТОВ «ДНІПРО-Н»

Роки	Значення		Порівняння з нулем (\leq, \approx, \geq)
	тис. грн..	У % до доданої вартості	
1. Додана вартість			
2016	68167	x	
2017	85506	x	
2018	89639	x	
2019	92539	x	
2020	111012	x	
2. Результат діяльності господарської			
2016	13024	19	$\gg 0$
2017	-7482	-8,8	≈ 0
2018	-28983	-32,3	$\ll 0$
2019	-21347	-19,4	$\ll 0$
2020	-19638	-17,7	$\ll 0$
3. Результат діяльності фінансової діяльності			
2016	-268	-0,4	≈ 0
2017	-361	-0,4	≈ 0
2018	-222	-0,3	≈ 0
2019	-119	-0,3	≈ 0
2020	6404	-5,8	≈ 0
4. Результат діяльності фінансово-господарської			
2016	12756	18,7	≈ 0
2017	-7843	-9,2	≈ 0
2018	-29205	-32,6	$\ll 0$
2019	-18452	-24,7	$\ll 0$
2020	-13234	-11,9	$\ll 0$

Для оцінки досягнутих діяльності результатів фінансово-господарської і визначення шляхів можливих розвитку подальшого підприємства використовується матриця стратегії фінансової, розроблена французькими вченими-економістами Ж. Франсоном та І. Романе. Матриця є таблицею, у

якій значення РФГД комбінується з різними значеннями РГД і РФД. На рисунку 3.5 зображене місце СТОВ «ДНІПРО-Н» на матриці стратегії фінансової.

Межі показників → ↓	РФД < 0	РФД ≈ 0	РФД > 0
РГД > 0	1. РФГД ≈ 0 Батько сімейства	4. РФГД > 0 Рантьє 2016 р.	6. РФГД > 0 Материнська спільнота
РГД ≈ 0	7. РФГД < 0 Епізодичний дефіцит	2. РФГД ≈ 0 Стійка рівновага 2017 р.	5. РФГД > 0 Атака
РГД < 0	9. РФГД < 0 Криза	8. РФГД < 0 Дилема 2018 р. 2019 р. 2020 р.	3. РФГД ≈ 0 Нестійка рівновага

Рис. 3.5. Місце СТОВ «ДНІПРО-Н» на матриці стратегії фінансової.

Дані, наведені у таблиці 3.5, свідчать про перебування досліджуваного підприємства – СТОВ «ДНІПРО-Н» у 2016 р. у зоні 4 рантьє на матриці стратегій фінансових рисунок 3.2. У цьому становищі підприємство задовольняється помірними порівняно зі своїми можливостями темпами зростання обороту та підтриманням заборгованості на нейтральному рівні. Сприятливим переміщенням по матриці стратегії фінансової був би перехід СТОВ «ДНІПРО-Н» у квадрат 2 стійка рівновага. Це найкраще становище на матриці, зайняти яке прагне будь-яке підприємство. Фінансова політика,

спрямована на досягнення поставленої мети, спрямовано підвищення рентабельності виробництва. В результаті СТОВ «ДНІПРО-Н» до кінця 2017 року перемістилося у квадрат 2 стійка рівновага. Отже, досліджуване підприємство у 2017 році стійкістю характеризувалось рівноважного стану. Це найкраще становище на матриці стратегії фінансової, зайняти яке прагне будь-яке підприємство.

Якщо поставлена мета не відстати від бурхливого розвитку ринку, то доведеться задіяти результати фінансові, розрівняти РГД і переміститися до квадратів 3, 5 або 8. Навпаки, при уповільнених порівняно з ринковими, що швидко зростають можливостями, розумно розрахованими темпами зростання обороту переміщуватися в квадрати 1, 4 або 7 (якщо кредитори не мають довіри до підприємства, а темпи зростання обороту низькі).

Відповідно до даної методики, оптимальним рішенням для забезпечення фінансової стійкості СТОВ «ДНІПРО-Н» у майбутньому періоді є збереження цієї сприятливої характеристики шляхом дотримання виробленої політики господарювання.

Проте у 2018 році СТОВ «ДНІПРО-Н» не змогло зберегти зайняте становище та перемістилося за матрицею у квадрат 8 «Дилема». У цьому становищі підприємству недостатньо коштів для розвитку. Темпи зростання капіталовкладень збільшуються, а джерела фінансування скорочуються за рахунок скорочення бюджетних асигнувань та зниження рентабельності діяльності підприємства. Якщо рівень рентабельності СТОВ «ДНІПРО-Н» зросте, то підприємство може потрапити до квадрата 2 стійка рівновага». Якщо рентабельність стагне або скоротиться за заданих темпів інвестування, то підприємство переміститься у квадрат 7 епізодичний дефіцит або навіть квадрат 9 криза. У 2019 та 2020 роках спостерігався приріст прибутку СТОВ «ДНІПРО-Н», але його було недостатньо для переходу в квадрат 2. При цьому підприємство, на наш погляд, покращило своє положення і знаходилося на шляху до цього квадрата, зберігши перебування у квадраті 8 і не перейшовши у квадрат 7. Внаслідок цього ми

вважаємо необхідним запроваджувати заходи відносно покращення рентабельності підприємства діяльності з метою переміщення по матриці у квадрат 2 стійка рівновага.

Отже, підсумовуючи зазначимо, що при використанні запропонованих вище заходів у господарській діяльності СТОВ «ДНІПРО-Н» отримає реальну можливість підвищення виручки, прибутку та залишків коштів, забезпечивши безпечне функціонування підприємства у економіці ринковій.

Висновки до розділу 3.

1. У сучасній економіці стратегія фінансова підприємства має роль визначальну у задоволенні дієвості фінансової підприємства діяльності, адже спрямована на її основні сфери: примноження і застосування ресурсів фінансових, координацію потоків їх, що, кінцевому рахунку, забезпечує збільшення вартості ринкової підприємства та добробуту власників його.

2. Загалом діяльність сільськогосподарського підприємства за умов жорсткої конкуренції зумовлює мету головної СТОВ «ДНІПРО-Н» забезпечити подальше завоювання частки ринку, домогтися переваги над конкурентами. З метою утримання в ринкових умовах підприємство має тонко відчувати ринку кон'юнктуру та вміти швидко реагувати на те, що відбувається в ньому зміни.

3. Як основний напрямок удосконалення стратегії фінансової керівництву СТОВ «ДНІПРО-Н» необхідно розглянути можливості активізації поточної діяльності та прискорення оборотності активів, формування більш інтенсивних позитивних темпів варіації результатів фінансових та збільшення темпів зростання рентабельності.

4. Удосконалення стратегії фінансової має здійснюватися, насамперед, за рахунок зміни пріоритетів, цілей та напрямків стратегічного вдосконалення ресурсів фінансових підприємства, адже в рамках стратегії фінансової єдиної підприємства можуть сформовані бути два її види –

генеральна стратегія фінансова та оперативна стратегія фінансова, то їх цілі та завдання дещо відрізняються один від одного.

5. Для вдосконалення системи керування стратегією фінансовою важливо також враховувати те, що головною проблемою політики фінансової підприємства виступає орієнтація на цілі короткострокові з ігноруванням напрямів довгострокових.

6. За оптимальним планом доцільно розвивати як тваринництво, і рослинництво. Збільшення у структурі виробництва більш прибуткової продукції дозволить отримати додатковий дохід.

7. Зміна структури площ посівних дозволить одержати додатково 3997,86 тис. грн. Таким чином, спеціалізацію оптимальну та поєднання галузей можна вважати прийнятними з економічної точки зору, оскільки вона характеризується вищими показниками ефективності економічної. Проведений показав аналіз, що отримане оптимальне рішення повністю прийнятне з змістовної точки зору і може бути рекомендовано для планування діяльності виробничої в СТОВ «ДНІПРО-Н». Таким чином, мету досягнуто дослідження.

8. В кризових умовах країни економіки, важливо генерувати безпечну стратегію фінансову підприємства сільськогосподарського, використовуючи для цього інструменти фінансові сучасні такі як матриця стратегії фінансової.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Підсумовуючи дослідження проведеного щодо стратегії фінансової та підвищення напрямів дієвості підприємства сільськогосподарського доцільно зробити висновки такі:

1. Стратегія фінансова виступає центральним планом заходів відносно задоволення грошима підприємства. Вона охоплює як питання теорії, так та питання практики, генерування фінансів, планування їх і накопичення. Стратегія фінансова підприємства має на меті розв'язання питань становлення стійкості фінансової підприємства за складних умов ринкових.

2. Рівень дієвості керування внутрішньогосподарського на підприємстві сільськогосподарському відіграє приймає значну участь у задоволенні дієвості розвитку економіки нашої країни, тому що завдання ефективного використання ресурсів вирішуються саме на рівні підприємства. А ефективна система внутрішньогосподарського управління, що ґрунтується на економіці підприємства та економічних операціях, що допомагає вирішувати ці завдання.

3. Генерування стратегії фінансової забезпечує здатність моделювати фінансову ситуацію; виявляти необхідність змін, а також передбачати вектор та характер майбутніх змін; застосовувати в ході змін надійні інструменти та методи, реалізовувати стратегію фінансову, отримавши результат бажаний.

4. Для реалізації підприємство вирощують як рослинництва продукцію так і тваринництва продукцію. Серед продукції рослинництва у 2020 році найбільшу питому вагу займає вирощування пшениці озимої (21,4%), кукурудзи на зерно (34,5%) та соняшника (29,9%). В тваринництві питома вага виробленої продукції у 2020 році наступна: свині (4,89%), ВРХ (4,47%).

5. Частка фондів оборотних виробничих у 2020 році порівнюючи з 2016 роком зменшилась на 0,10. Частка засобів основних в активах виступає

відношенням вартості залишкової засобів основних до суми активів загальної. За період дослідження частка засобів основних у активах зменшилась на 0,02. Дане зменшення є негативним для підприємства. Коефіцієнт рухливості активів пояснює величину капіталу оборотного на одиницю потоку грошового, позначає можливість потенційну перетворення активів у активи ліквідні. Бажаним є рівень коефіцієнта - 0,5. Позитивною є тенденція збільшення коефіцієнта. В СТОВ «ДНІПРО-Н» даний показник у 2020 році склав 1,09 це є позитивним значенням для підприємства.

6. Коефіцієнт ліквідності поточної в 2020 році 1,27 говорить про достатність коштів обігових для покриття боргів впродовж року. Проте в динаміці в 2020 році порівнюючи з 2016 такий показник знизився на 1,12. Показник даний описує взаємозалежність активів оборотних та зобов'язань поточних підприємства. Ліквідності швидкої коефіцієнт в 2020 році, порівнюючи з 2016 роком знизився на 0,14 і складає 0,11

7. У сучасній економіці стратегія фінансова підприємства має роль визначальну у задоволенні дієвості фінансової підприємства діяльності, адже спрямована на її основні сфери: примноження і застосування ресурсів фінансових, координацію потоків їх, що, кінцевому рахунку, забезпечує збільшення вартості ринкової підприємства та добробуту власників його.

8. Зміна структури площ посівних дозволить одержати додатково 3997,86 тис. грн. Таким чином, спеціалізацію оптимальну та поєднання галузей можна вважати прийнятними з економічної точки зору, оскільки вона характеризується вищими показниками ефективності економічної. Проведений показав аналіз, що отримане оптимальне рішення повністю прийнятне з змістовної точки зору і може бути рекомендовано для планування діяльності виробничої в СТОВ «ДНІПРО-Н». Таким чином, мету досягнуто дослідження.

З ціллю покращення стратегії фінансової і шляхів підвищення ефективності підприємства сільськогосподарського пропонуємо наступне:

1. Як основний напрямок удосконалення стратегії фінансової

керівництву СТОВ «ДНІПРО-Н» необхідно розглянути можливості активізації поточної діяльності та прискорення оборотності активів, формування більш інтенсивних позитивних темпів динаміки результатів фінансових і зростання темпів рентабельності.

2. Удосконалення стратегії фінансової має здійснюватися, насамперед, за рахунок зміни пріоритетів, цілей та напрямків стратегічного вдосконалення ресурсів фінансових підприємства, адже в рамках стратегії фінансової єдиної підприємства можуть сформовані бути два її види – генеральна стратегія фінансова та оперативна стратегія фінансова, то їх цілі та завдання дещо відрізняються один від одного.

3. Для покращення системи керування стратегією фінансовою важливо також враховувати те, що проблемою головною політики фінансової підприємства є направлення на цілі короткострокові з ігноруванням напрямів довгострокових.

4. За оптимальним планом доцільно розвивати як тваринництво, і рослинництво. Збільшення у структурі виробництва більш прибуткової продукції дозволить отримати додатковий дохід.

5. Оптимальним рішенням для забезпечення стійкості фінансової СТОВ «ДНІПРО-Н» у майбутньому періоді є збереження цієї сприятливої характеристики шляхом дотримання виробленої політики господарювання.

6. В кризових умовах країни економіки, важливо генерувати безпечну стратегію фінансову підприємства сільськогосподарського, використовуючи для цього інструменти фінансові сучасні такі як матриця стратегії фінансової.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Pavlíček J. Corporate Financial Strategy in SMEs. Proceedings of the World Congress on Engineering. Vol. II (London, July 1–3, 2009). P. 1356-1358.
2. Pearce J.A. Strategic Management / J.A. Pearce, R.B. Robinson. – 2nd ed. – Homewood: Richard D. Irwin, 1985. P. 23-25; Porter M. What is Strategy? Harvard Business Review / M. Porter. 1996. Vol. 74. P. 61-78.
3. Ruth Bender, Keith Ward. Corporate Financial Strategy. 3rd edition. Butterworth-Heinemann, 2009. 395 p.
4. Ансофф И. Стратегический менеджмент. Классическое издание. СПб: Питер, 2009. 344 с.
5. Аранчій В. І. Фінансова стратегія у системі управління фінансами підприємства / В. І. Аранчій, О.П. Зоря // Вісник Полтавської державної аграрної академії. - 2016. - № 2. - С. 156-159.
6. Баринов В. А., Харченко В.Л. Стратегический менеджмент. Москва: ИНФРА-М. 2006. 237 с.
7. Бердар М.М. Фінансова стратегія стійкого розвитку підприємства і підходи до її обґрунтування / М.М. Бердар// Економіка та держава, 2014. – №9. – С.52-55.
8. Бланк И. А. Финансовая стратегия предприятия / И. А. Бланк. – Киев : Ника-Центр, 2004. – 720 с.
9. Бланк И.А. Финансовая стратегия предприятия / И.А. Бланк. – Киев : Эльга, Ника – Центр, 2004. –720 с.
10. Бланк И.А. Финансовый менеджмент / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2009. – 528 с.
11. Васильєва Н. К. Економіко-математичне моделювання в сільському господарстві: навч. посіб. / Н. К. Васильєва; Дніпропетр. держ. аграр. - екон. ун-т. - Дніпропетровськ: Біла К. О. - 2015. - 155 с.
12. Викиданець І. В. Проблемні аспекти розробки фінансової стратегії підприємства / І. В. Викиданець // Держава та регіони. - 2010. - № 4.

- С. 32-37.

13. Волощук Л. О. Фінансова стратегія в управлінні розвитком та економічною безпекою підприємств / Л. О. Волощук, К. І. Науменко // Економічний журнал Одеського політехнічного університету. – 2017. - №1(1). - С. 23-30.

14. Впровадження зарубіжного досвіду реалізації фінансової стратегії на підприємствах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/11_NPE_2013/Economics/10_134416.doc.htm

15. Гольдштейн Г.Я. Стратегические аспекты управления НИОКР: монографія. Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2000. 375 с.

16. Гречко А. В., Оцінка ефективності виробничої діяльності підприємства / А. В. Гречко, А. С. Гречухін // Ефективна економіка. - 2016. - №1. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2016/44.pdf.

17. Гриньов А. В. Якість формування фінансової стратегії підприємства / А. В. Гриньов, О.М. Ястремська // Фінанси України. - 2006. - № 6. - С. 121-128.

18. Гудзь О. І. Формування фінансової стратегії підприємства / О. І. Гудзь // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. - 2017. - Вип. 24(1). - С. 107-110.

19. Гудзь Т. П. Система раннього виявлення та подолання фінансової кризи підприємств: монографія / Т. П. Гудзь. – Полтава : РВЦ ПУСКУ, 2007. – 166 с.

20. Добровська С. О., Адаптація фінансової стратегії підприємства до сучасних умов в Україні / С. О. Добровська, І. С.Лапіна // Науковий вісник Херсонського державного університету. 2017. № 25 (1). - С. 138-141.

21. Довгань Л. Є. Стратегічне управління: навч. посіб. / Л. Є. Довгань, Ю. В. Каракай, Л. П. Артеменко. Е. К.: Центр учбової літератури, 2011. - 440 с

22. Завадяк Р. І. Ефективність в її теоретичному контенті та

практичному застосуванні / Р. І. Завадяк, А. Р. Фіалковський, М. М. Орбан, Д. І. Довганич // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. 2018. - № 3 (64). - С. 136-146.

23. Збарський В. К. Ефективність господарювання аграрних формувань в Україні / В. К. Збарський, Л. В. Шкуренко// Агросвіт, 2012. – №4. – С.11-16.

24. Кириченко О.А. Управління фінансово-економічною безпекою: навч. посіб. Київ. 2010. 480 с.

25. Кіктенко О.В. Механізми поліпшення фінансової стратегії розвитку підприємства / О.В. Кіктенко, В.В. Буря// Держава та регіони, 2019. – №3(108). – С. 115-120.

26. Коваль О. М. Напрями підвищення ефективності виробництва сільськогосподарських підприємств України / О. М. Коваль// Агросвіт, 2011. – №2. – С.13-15.

27. Колосінська М. І., Методичний підхід до побудови фінансової стратегії підприємства / М. І. Колосінська, О. О.Семенко // Ефективна економіка. - 2019. - № 9. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7279>

28. Коляденко С.В. Аналіз фінансових стратегій для підвищення конкурентоспроможності підприємства / С.В. Коляденко, А.М. Стратій// Інвестиції: практика та досвід, 2019. – №22. – С. 17-23.

29. Костирко Л.А. Фінансова стратегія розвитку майнового потенціалу суб'єктів господарювання аграрного сектора економіки / Л.А. Костирко, Т.В. Соломатіна// Агросвіт, 2019. – №23. – С. 54-61.

30. Костирко Л. А. Інтегрована інформаційна система підтримки фінансової стратегії стійкого розвитку підприємств / Л. А. Костирко // Часопис економічних реформ. - 2013. - № 4 (12). - С. 91-98.

31. Крикунова В. М. Аналіз ефективності діяльності підприємств аграрного сектора економіки / В. М. Крикунова// Агросвіт, 2014. – №22. – С.23-28.

32. Лисовская И.А. Финансовая стратегия компании: путь к финансовому успеху и стабильности / И.А. Лисовская // Инициативы XXI века. – 2009. – № 3. – С. 26-30. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.ini21.ru/arhiv/3-09/324.php>.

33. Ліснічук О.А. Розробка моделей діагностики банкрутства українських підприємств за допомогою дискримінантного аналізу. [Електронний ресурс] – Режим доступу: file:///C:/Users/NIKOLAS/Downloads/Nvmgu_eim_2015_10_57.pdf.

34. Лукіна Ю.В. Формування та реалізація стратегії управління фінансами підприємства / Ю.В. Лукіна // Фінанси України. - 2014. - № 3. - С. 113.

35. Макаренко П.М. Формування фінансової стратегії підприємства та її значення у конкретному ринковому середовищі / П.М. Макаренко, В.І. Аранчій, О.П. Зоря, Ю.П. Лашко // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Вип. 1(4). – Полтава : ПДАА, 2012. – Т. 1. – 360 с.

36. Масюк Ю. В. Фінансова стратегія підвищення ефективності сільськогосподарського підприємства в ринкових умовах / Ю. В. Масюк, Ю. В. Пазюк // Інвестиції: практика та досвід. - 2021. - № 20. - С. 48-51.

37. Месель-Веселяк В. Я. Розвиток та ефективність організаційно-правових форм господарювання в сільському господарстві України / В. Я. Месель-Веселяк// Економіка АПК, 2004. – №11. – С.18-24

38. Мескон М.Х. Основы менеджмента: пер. с англ. / М.Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури. – М.: Дело, 2007. 704 с.

39. Могилевська О.Ю. Методичні аспекти вибору фінансової стратегії промислового підприємства / О.Ю. Могилевська// Економіка та держава, 2011. – №12. – С.89-92.

40. Мосійчук Н. Є. Логістика як чинник підвищення ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств / Н. Є. Мосійчук, Т. М. Ратошнюк// Науковий вісник Національного аграрного університету. – Київ, 2008. – Вип. 119. – С.150-155.

41. Наливайко А.П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрямки розвитку: [монографія] / А.П. Наливайко. – К.: КНЕУ, 2001. – 227 с
42. Наумова Л.Ю. Фінансова стратегія економічного розвитку підприємств / Л. Ю. Наумова // Наука й економіка. - 2014. - № 2. - С. 134–139.
43. Недільська Л.В. Стратегія управління фінансовими ресурсами сільськогосподарських підприємств / Л.В. Недільська // Вісник Житомирського національного агроекологічного університету. – Житомир, 2010. – Вип. №2(27). – (економічні науки). – С. 313-322.
44. Нікітченко С. О. Теоретичні підходи до формування економічної ефективності сільськогосподарських підприємств / С.О. Нікітченко// Агросвіт, 2015. – №12. – С.30-32.
45. Олійник О.О. Фінансова стратегія аграрного підприємства : теоретичний аспект розробки та моделювання / О.О. Олійник// Інвестиції: практика та досвід, 2019. – №11. – С. 26-32.
46. Осипов В. І. Економіка підприємства : підручник. Одеса : Маяк, 2005. 724 с.
47. Пенкіна І. Сучасна фінансова стратегія компанії та процес її розробки / І. Пенкіна // Фінансовий ринок України, 2010. – №10. – С.26-28.
48. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств : Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 3-тє вид., перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2001. - 460 с.
49. Пудичева Г. О. Економічна сутність та класифікація ефективності / Г. О. Пудичева // Проблеми системного підходу в економіці. – 2020. - № 3(77). - С. 19-24.
50. Пушкар М. С. Теорія і практика формування облікової політики : Монографія / М. С. Пушкар, М. Т. Щирба. – Тернопіль : Карт-бланш, 2010. – 260 с.
51. Радова Л.Д. Фінансова стратегія в системі управління підприємством / Л.Д. Радова, А.В. Череп // Держава та регіони. - 2010. - № 2. - С. 130-135.

52. Савицька О. М. Ефективність діяльності та управління підприємством: особливості використання теорії, методології та результативності аналітичних досліджень / О. М. Савицька, В. О. Салабай // Ефективна економіка. - 2019. № 6. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7126>

53. Семенов А.Г. Класифікація видів фінансової стратегії підприємства / А.Г. Семенов, О.О. Єропутова, О.О. Плаксюк// Держава та регіони, 2012. – №1. – С.163-170.

54. Скалюк Р. Управління фінансовою рівновагою промислових підприємств / Р. Скалюк // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2013. – Вип. 4. – С. 37–43.

55. Ставицький О.В. Особливості розвитку стратегічного управління в Україні / О. В. Ставицький // Ефективна економіка. [Електронний ресурс] Режимдоступу:<http://www.economy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=6>
46

56. Стефанів І. Ф. Напрямки удосконалення фінансової політики підприємств / І. Ф. Стефанів // Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. - Випуск 13. – С. 542-547.

57. Танклевська Н. Фінансова політика сталого розвитку аграрних підприємств України: теорія, методологія, практика : монографія. Херсон : Айлант, 2010. 376 с.

58. Томпсон А.А. Стратегический менеджмент: концепции и ситуации для анализа: [учеб. пособие] / А.А. Томпсон, А.Дж. Стрикленд III; [пер. с англ. А.Р. Ганиевой, В.Ю. Дроздова, А.Г. Завады и др.]. – 12-е изд. – М.: Вильямс, 2008 – 924 с.

59. Финансовый менеджмент : [учебник] / Под ред. А. М. Ковалевой ; 2-е изд., перераб. и доп. – М. : НИЦ Инфра-М, 2013. – 336 с.

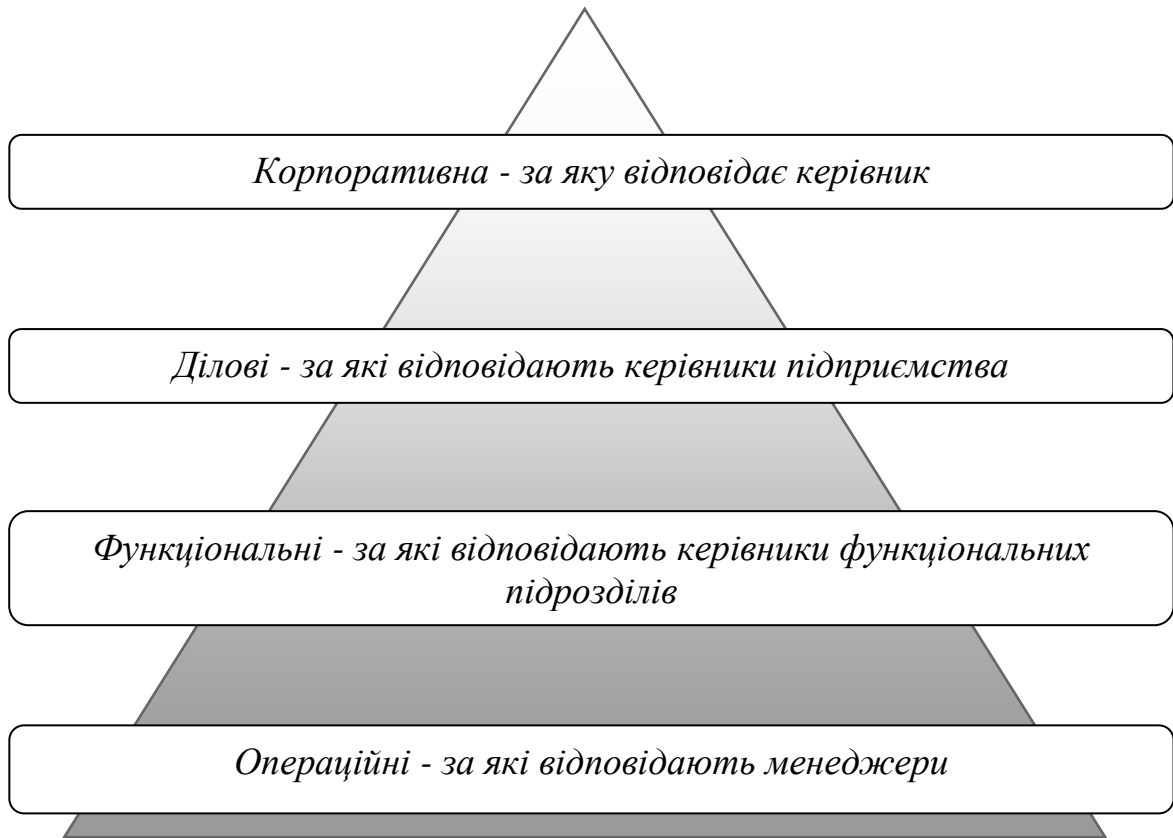
60. Фінансування і кредитування підприємств АПК : навч. посіб. / Л.І. Катан, Ю.В. Масюк, С.О. Корецька [та ін.]. – Київ : Тов «ДКС центр», 2012. - 300 с.

61. Хаванова М.С. Сутність фінансової стратегії / М.С. Хаванова// Економіка та держава, 2013. – №3. – С.75-78.
62. Халатур С. М. Сучасна практика формування стратегії економічного розвитку сільського господарства / С. М. Халатур // Бізнес Інформ. - 2017. - № 6. - С. 138-142.
63. Хринюк О. С. Фінансова стратегія підприємства як головний інструмент його сталого розвитку / О. С. Хринюк, В. О. Крижня // Економіка і суспільство. – 2018. - №18. – С. 581-587.
64. Хрущ Н.А. Фінансова стратегія в системі корпоративного управління підприємствами / Н.А. Хрущ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_03/30.pdf
65. Худавердієва В. А. Організаційно-економічний механізм підвищення ефективності сільськогосподарських підприємств / В.А. Худавердієва// Економіка АПК, 2009. – №11. – С.23-25.
66. Худик О.Б. Інформаційне забезпечення стратегічного фінансового аналізу / О.Б. Худик // Економіка та держава, 2016. – №11. – С.93-97.
67. Шершньова З.Е. Стратегічне управління: [навч. посіб.] / З.Е. Шершньова, С.В. Оборська. – К.: КНЕУ, 2002. – 384 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

«Піраміда стратегій» Томпсона та Стріклєнда

ДОДАТОК Б

Детальна характеристика компонентів ключових стратегії фінансової підприємства сільськогосподарського

Компонент фінансової стратегії підприємства	Сутність	Основні стратегічні завдання
Стратегія формування фінансових ресурсів	Створення необхідного обсягу і структури фінансових ресурсів, адекватних цілям розвитку, що дозволяють досягти стратегічних установок фірми з найбільшою результативністю.	Досягнення стабільного зростання обсягу власних джерел фінансування; залучення необхідного зовнішнього фінансування з мінімальними витратами; оптимізація структури джерел фінансових ресурсів і забезпечення фінансової гнучкості.
Інвестиційна стратегія	Оптимальний розподіл обсягу інвестиційних ресурсів, якими володіє компанія, за окремими напрямками та формами інвестування.	Забезпечення необхідної пропорційності розподілу інвестиційних ресурсів за видами і основними напрямками інвестиційної діяльності підприємства; забезпечення необхідної пропорційності розподілу фінансових ресурсів по стратегічним господарським одиницям підприємства; забезпечення високої ефективності віддачі інвестиційних ресурсів підприємства в процесі їх використання.
Стратегія забезпечення фінансової безпеки	Забезпечення стійкої фінансової рівноваги протягом всього періоду функціонування підприємства.	Ідентифікація і оцінка найбільш істотних фінансових ризиків і розробка комплексу заходів щодо їх нейтралізації; забезпечення стабільної платоспроможності та фінансової стійкості, реалізація комплексних рішень в області антикризового управління (як в частині попереджувальних заходів, так і в частині дій при прояві ознак кризи).
Стратегія підвищення якості управління фінансовою діяльністю	Створення гнучкої системи управління фінансовою діяльністю, адекватної поставленим довгостроковим цілям і задачам.	Створення ефективної фінансової структури; забезпечення високого рівня кваліфікації та організаційної культури фінансових менеджерів; впровадження та ефективне використання інноваційних фінансових технологій, включаючи методи та інструменти, що дозволяють моделювати альтернативні сценарії розвитку і прогнозувати їх фінансові результати.
Податкова стратегія	Прийняття рішень податкових ризиків.	Оптимізація податкового навантаження, що забезпечує зростання прибутку.

ДОДАТОК В

Динаміка показників активності ділової СТОВ «ДНІПРО-Н»

Показник	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.	Відхилення 2020 р. до 2016 р. (+;-)
Оборотність активів (обороти), ресурсовіддача, коефіцієнт трансформації	1,46	1,52	1,48	1,37	1,45	-0,01
Фондовіддача	2,97	3,70	4,11	2,95	3,08	0,11
Коефіцієнт оборотності обігових коштів	2,96	2,64	2,35	2,61	2,77	-0,19
Період одного обороту обігових коштів	122	136	153	138	130	8,50
Коефіцієнт оборотності запасів (обороти)	3,13	2,98	2,35	2,50	2,84	-0,28
Період одного обороту запасів (днів)	115	121	153	144	127	11,51
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	469,94	149,67	95,50	513,03	124,36	-345,58
Період погашення дебіторської заборгованості (днів)	1	2	4	1	3	2,13
Коефіцієнт оборотності готової продукції (оборотів)	39,25	11,80	8,89	8,97	11,56	-27,69
Період погашення кредиторської заборгованості (днів)	0,17	0,15	0,36	0,36	0,29	0,11
Період операційного циклу (днів)	585	270	249	657	251	-334,07
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	2,50	2,61	3,38	2,70	2,52	0,02